AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 26.9.2006
COM(2006) 549 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Monitoring jelentés Bulgária és Románia EU-csatlakozási felkészültségének állapotáról

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés	3
2.	A monitoring megállapítások összefoglalása	3
2.1.	Bulgária	4
2.2.	Románia	5
3.	Védintézkedések és egyéb intézkedések	7
3.1.	Valamennyi tagállamban alkalmazandó eszközök	7
3.2.	A csatlakozási szerződésen alapuló eszközök	8
3.3.	Bulgária és Románia csatlakozására előirányzott kísérő intézkedések	9
3.3.1.	A bírói testület és a korrupció elleni küzdelem	10
3.3.2.	Mezőgazdasági alapok	11
3.3.3.	Élelmiszerbiztonság	12
3.3.4.	Repülésbiztonság	12
4.	Következtetés	13
ORSZÁGMELLÉKLET – BULGÁRIA		15
ORSZÁGMELLÉKLET – ROMÁNIA		35

1. Bevezetés

2002-ben az Európai Tanács bejelentette azon célkitűzését, hogy Bulgária és Románia 2007-ben az Európai Unióhoz csatlakozzon, feltéve hogy megfelelően haladnak a tagsági kritériumok teljesítésében. A csatlakozási tárgyalásokat 2004 decemberében lezárták. A csatlakozási szerződést[1] 2005 áprilisában írták alá. A szerződést ez idáig Bulgária, Románia és 21 tagállam ratifikálta. A többi négy tagállamban a ratifikálás folyamatban van. A szerződés arról rendelkezik, hogy Bulgária és Románia 2007. január 1-jén csatlakozik az Unióhoz, hacsak a Tanács a Bizottságtól érkező javaslatra nem határoz a két ország csatlakozásának 2008. január 1-ig történő elhalasztásáról.

2006. májusi jelentésében[2] a Bizottság megállapította, hogy mindkét ország készen áll a csatlakozásra 2007. január 1-re, ha számos fennmaradó kérdést megoldanak. A Bizottság jelezte, hogy október elején újabb jelentést fog készíteni mindkét ország csatlakozási felkészültségéről.

Ez a jelentés körvonalazza a két ország 2006 májusa óta elért fejlődésének bizottsági értékelését. Megerősíti, hogy Bulgária és Románia további előrelépést tett a tagságra való felkészülésben, és megmutatták, hogy 2007. január 1-től alkalmazni tudják az uniós elveket és jogszabályokat. A közösségi vívmányokhoz való igazodásban magas szintet értek el. Ugyanakkor a Bizottság számos olyan területre is rámutat, amely továbbra is aggodalomra ad okot, és olyan területeket is megjelöl, ahol a Bizottság megfelelő intézkedéseket fog kezdeményezni az EU megfelelő működésének biztosítása érdekében, hacsak az országok nem foganatosítanak azonnali kiigazító intézkedéseket. Mindkét országot határozottan biztatják arra, hogy a csatlakozás előtti hónapokat megfelelően használják ki a fennmaradó kérdések megoldására.

2. A monitoring megállapítások összefoglalása

Ez a szakasz összefoglalja mindkét ország 2006 májusa óta elért fejlődését. A jelentés elsősorban a 2006. májusi jelentés következtetésében kiemelt, azonnali fellépést vagy további erőfeszítéseket kívánó területekre összpontosít. Bulgária esetében ezek az igazságszolgáltatási rendszer, a korrupció elleni küzdelem, a rendőrségi együttműködés és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, a pénzmosás, az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer (IIER) a mezőgazdaság területén, a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (TSE-k) és a pénzügyi ellenőrzés. Románia esetében ezek az igazságszolgáltatási rendszer, a korrupció elleni küzdelem, az IIER területe, a kifizető ügynökségek, a TSE-k területe és az adózási rendszerek összekapcsolhatósága területe.

A jelentés ezen kívül röviden rámutat a politikai, gazdasági és a *közösségi vívmányokra*

---

[1] A csatlakozási szerződés az összes jelenlegi tagállam, valamint Bulgária és Románia közötti szerződésből, a két ország Európai Unióba történő felvételének feltételeiről és részletes szabályairól szóló jegyzőkönyvből és a csatlakozás feltételeiről és az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításairól szóló okmányból áll.

[2] COM(2006) 214 bizottsági közlemény, 2006. május 16.

vonatkozó kritériumok tekintetében elért fejlődésre.

2.1. Bulgária

Némi haladás történt az **igazságszolgáltatási rendszer** reformjának területén. A bírói jogállású tisztviselők kinevezésére és értékelésére vonatkozó objektív eljárásokat felállító szabályokat vezettek be. A bírósági tárgyalást megelőző eljárásokat gyorsított eljárás bevezetésével javították. A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanácsban további reformokat kell bevezetni, különösen az elszámoltathatósága és a bírói testület hatékony vezetésének tekintetében, az *igazságszolgáltatási eljárások átláthatósága és hatékonysága* biztosítása érdekében. Továbbra is nehézségekkel küzd a büntetőeljárások végrehajtása. A polgári eljárásjogi törvénykönyvet és az igazságszolgáltatási rendszerről szóló törvényt még nem fogadták el. Alkotmánymódosításokat kell még elfogadni.

A **korrupció elleni küzdelem** jogi keretét a politikai pártokról és a magas szintű tisztvisel ők vagyonnyilatkozatáról szóló törvények módosításainak elfogadásával fejlesztették. Az összes miniszter közzétette vagyonnyilatkozatát az interneten. Ugyanakkor kevés konkrét példa volt a magas szinten elkövetett korrupció ellen indított nyomozásra, bűnvádi eljárásra vagy vádemelésre. A korrupció továbbra is probléma. A közigazgatás, beleértve a határmenti adóbeszedő ügynökségeket és a helyi önkormányzatokat, e tekintetben továbbra is különösen kiszolgáltatott.

A **pénzmosás** területén a bolgár jogszabályok most már túlnyomóan összhangban állnak a *közösségi vívmányokkal*. Ugyanakkor a jogszabályok végrehajtása a mai napig korlátozott és eddig nem számolhatunk be pénzmosással kapcsolatos sikeres bűnvádi eljárásról.

A **szervezett bűnözéssel** kapcsolatos sikeres perek száma még mindig alacsony. Megbízható bűnügyi statisztikát kell még felállítani. Fokozódott a bűnüldözés és sikeres fellépések történtek a bűnszövetkezetek ellen, néhány esetben EU-tagállamokkal együttm űködésben. Ugyanakkor a szervezett bűnözés elleni küzdelemben résztvevő szervek közötti együttműködés még nem elégséges. Nincs rendszer a bűnözők javainak elkobzására.

Az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer (**IIER**) felállításának tekintetében nemrég érdemi fejlődést értek el. Ugyanakkor a mezőgazdasági parcella azonosító rendszer/térinformatikai rendszer (MePAR/GIS) felállítására szoros ütemtervet irányoztak elő, és emiatt nem biztos, hogy az elvégzendő feladatokkal járó munkák megfelelő színvonalát biztosítani tudják. Emellett a gazdaregiszter és a MePAR/GIS közötti kapcsolat felállításában késedelem lesz. Valós a veszélye annak, hogy az IIER Bulgáriában nem fog megfelelően működni a csatlakozás időpontjára. Tartós és bizonyos területeken nagyobb erőfeszítéseket kell tenni az IIER működőképességének biztosítása érdekében.

Bulgáriában jelentősen fejlődött a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (**TSE-k**) területe az elpusztult állatok és az állati melléktermékek összegyűjtésének és kezelésének tekintetében. A szükséges intézkedéseket elfogadták. Ugyanakkor Bulgáriának garantálnia kell hatékony végrehajtásukat.

A **pénzügyi ellenőrzés** területén fejlődés történt a kiterjesztett decentralizált végrehajtási rendszer (EDIS) akkreditációs eljárása tekintetében néhány érintett struktúra esetében, bár különösen a strukturális alapok végrehajtáshoz szükséges kapacitásépítésben tett er őfeszítéseket meg kell erősíteni. Ugyanakkor még nem történt akkreditáció.

A fent említett területeket a májusi jelentés következtetése kifejezetten további fejlesztésre szoruló területekként említette. A 2006 májusában még hiányos egyéb kérdésekre vonatkozó monitoring megállapítások a következők.

Ami a *közösségi vívmányok* többi területét illeti, jelentős fejlődés történt a mezőgazdaság, a halászat, a fogyasztó- és egészségvédelem, a szociálpolitika és a foglalkoztatás fejezetének számos részén. Ez azt jelenti, hogy Bulgária előkészületei a *közösségi vívmányok* legtöbb területén jól haladnak.

Ugyanakkor további fejlesztésre szorul számos egyéb terület, így a társadalmi integráció, a szociális párbeszéd, a diszkriminációellenes politika, a közegészségügy, a gépjármű-biztosítás, a nukleáris energia és biztonság, a környezetvédelem, a jövőben kiutalandó strukturális alapok pénzügyi irányítása és ellenőrzése, valamint az állatbetegségek kérdése.

Bulgária javított makroökonómiai stabilitásán és előrehaladt a gazdasági reformban. Jelenlegi reformüteme képessé kell, hogy tegye arra, hogy megbirkózzon az Unión belüli verseny okozta nyomással és a piaci erőkkel.

Összességében a következő területeken történt előrelépés: emberkereskedelem, gyermekvédelem, valamint a kisebbségek védelme és integrációja. Korlátozott fejlődés történt a fogvatartási körülmények, a szellemi és fizikai fogyatékkal élők ellátási rendszere és a műsorszolgáltatás területén. További intézkedésekre van még szükség. Emellett Bulgáriának biztosítania kell a közigazgatási reform fenntarthatóságát.

2.2. Románia

További haladás történt az **igazságszolgáltatási rendszer** reformjának területén. A Legfelsőbb Bírói Tanács (CSM) alapvető kérdéseket kezdett megoldani, mint például a jogértelmezés és -alkalmazás egységesítése, a személyzeti szinten és a munkaterhek elosztása. A munkakörülmények javultak, mivel modern informatikai felszereléssel látták el az összes bíróságot és ügyészséget. Ugyanakkor még nem biztosított az összes bíróságon a jog teljes mértékben történő következetes értelmezése és alkalmazása. A CSM néhány tagjának továbbra is esetleges összeférhetetlenséggel kell számolnia vizsgálattal kapcsolatos kérdésekben és egyéni etikai ügyekben, ami kikezdi a CSM jóhírét. A Közigazgatási Minisztérium még nem tett lépéseket az intézmény nemrég megjelent éves jelentésében felsorolt irányítási hiányosságai kezelésére.

A **korrupció elleni küzdelemben** további fejlődés történt. Bevezették a jogi személyek büntetőjogi felelősségét, és a politikai pártok finanszírozására vonatkozó szabályokat megszorító jogszabályokat fogadtak el. A Nemzeti Korrupcióellenes Igazgatóság (DNA) által a magas szintű korrupciós ügyek gyanújában indított pártatlan nyomozások minősége javult és száma tovább nőtt. Ugyanakkor határozott politikai szándékra van szükség a

korrupció elleni küzdelem terén elért jelenlegi pozitív fejlődés fenntartható és visszafordíthatatlan voltának bizonyításához. A Parlamentben történt néhány arra irányuló kísérlet, hogy számottevően csökkentsék az említett erőfeszítések hatékonyságát. A korrupció továbbra is gondot okoz, különösen a helyi önkormányzatokban.

A **kifizető ügynökségek** és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer **(IIER)** felállításának tekintetében nemrég érdemi fejlődést értek el.

Ugyanakkor továbbra is számos kérdést kell rendezni a kifizető ügynökségek kapcsán a megfelelő IT-rendszer kellő időben való alkalmazását, a személyzet megfelelő voltát, a berendezéseket és irodai felszereléseket, valamint az irányítási és ellenőrzési eljárások nagy többségének tökéletlen voltát illetően.

Továbbra is számos kérdést kell rendezni az IIER területén a megfelelő IIER IT-rendszer kellő időben való alkalmazása, a mezőgazdasági parcella azonosító rendszer/térinformatikai rendszer (MePAR/GIS) befejezésének szoros ütemterve, valamint a rendszer minősége kapcsán. Pótlólagos személyzetet kell felvenni és kiképezni továbbá a helyszíni ellenőrzésekre, meg kell vásárolni a felszereléseket és be kell fejezni az eljárási útmutatókat.

Továbbra is fennáll a veszélye annak, hogy a kifizető ügynökségek és az IIER nem fognak megfelelően működni Romániában a csatlakozás időpontjára. A rendszer bevezetése előtt rendelkezésre álló teljes időszakban megerősített erőfeszítésekre lesz szükség az IIER m űködőképességének biztosítása érdekében.

Romániában jelentős előrelépés történt az elpusztult állatok és az állati termékek gyűjtése és kezelése terén (**TSE**). Ugyanakkor a megfelelő rendszer felállításának részletes programja még folyamatban van. Jelentős fejlődés történt az **adóügyi** IT-rendszerek összekapcsolhatósága tekintetében. Románia sikeresen szerepelt a **fő IT-rendszerek** kötelező teljesítményvizsgálatain és **jó úton halad** az e területen felállított követelmények teljesítésében.

A fent említett területeket a májusi jelentés következtetése kifejezetten további fejlesztésre szoruló területekként említette. A 2006 májusában még hiányos egyéb kérdésekre vonatkozó monitoring megállapítások a következők.

Ami a *közösségi vívmányok* többi területét illeti, jelentős fejlődés történt számos területen, így a regionális politikában, bár különösen a strukturális alapok végrehajtáshoz szükséges kapacitásépítésben tett erőfeszítéseket meg kell erősíteni, a környezetvédelem, a bel- és igazságügyek, valamint a szellemi tulajdonjogok területein. Ez azt jelenti, hogy Románia előkészületei a *közösségi vívmányok* legtöbb területén jól haladnak.

Ugyanakkor további fejlődésre van szükség számos területen, így a szociálpolitikában és a foglalkoztatásban, beleértve a közegészségügyet, a genetikailag módosított organizmusokat, a gépjármű-felelősségbiztosítást, a hitelintézetek és befektetési vállalkozások tőkekövetelményeit, a pénzmosást, a csalás és korrupció elleni küzdelmet, a jövőben kiutalandó strukturális alapok pénzügyi irányítását és ellenőrzését, valamint az

állatbetegségeket.

Románia javított makroökonómiai stabilitásán és előrehaladt a gazdasági reformban. Jelenlegi reformüteme képessé kell, hogy tegyék arra, hogy megbirkózzon az Unión belüli verseny okozta nyomással és a piaci erőkkel.

Összességében a következő területeken történt előrelépés: emberkereskedelem, fogvatartási körülmények, ingatlan-visszaszolgáltatás és gyermekvédelem. Kisebb fejlődés történt a szellemi és fizikai fogyatékkal élők ellátási rendszerében, valamint a kisebbségek védelmében és integrációjában. További intézkedésekre van még szükség. Emellett Romániának biztosítania kell a közigazgatási reform fenntarthatóságát és teljes mértékben át kell vennie az EU külpolitikai állásfoglalásait, így pl. a Nemzetközi Büntetőbíróságon.

3. Védintézkedések és egyéb intézkedések

A csatlakozáskor a Bizottság, ahogy a többi tagállam esetében is tette, ellenőrizni fogja a *közösségi vívmányok* végrehajtását. Ahogy a többi tagállam esetében is tette, az **uniós jogszabályokban** (***közösségi vívmányok***) foglalt valamennyi eszközt alkalmazni fogja, amennyiben szükséges. Emellett léteznek olyan külön eszközök, melyek kizárólag Bulgáriára és Romániára vonatkoznak. Ezeket a **csatlakozási szerződésben** állapították meg.

A 3.1. szakasz a *közösségi vívmányok* értelmében elérhető eszközöket tekinti át. A 3.2. szakasz a csatlakozási szerződésen alapuló eszközöket ismerteti. A 3.3. szakasz a Bulgária és Románia csatlakozására előirányzott kísérő intézkedéseket sorolja fel.

3.1. Valamennyi tagállamban alkalmazandó eszközök

Ezek az eszközök azok a szükséges megelőző és orvosló fellépések, amelyeket a Bizottság köteles alkalmazni az EU politikák megfelelő működését akadályozó hiányosságok kiküszöbölésére. Ezek között védintézkedések, az EU alapok pénzügyi korrekciói, versenypolitikai intézkedések és jogsértési eljárások[3] szerepelnek. Ezek a ***közösségi vívmányokon*** alapulnak.

Továbbá, az emberi jogok egyes területein a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja (EUMC) mindkét ország csatlakozása után továbbra is ellenőrizni fogja a rasszizmus és az ehhez kapcsolódó diszkrimináció elleni küzdelmet és a kisebbségi közösségek beilleszkedésének támogatását. Az EUMC hatáskörét, amely az összes tagállamra kiterjed, már kiterjesztették Bulgáriára és Romániára is.

A csatlakozástól bármely tagállam tekintetében számos politikai területen (közlekedés, élelmiszerbiztonság, repülésbiztonság stb.) foganatosíthatók a *közösségi vívmányokon* alapuló védintézkedések. Ezeket az intézkedéseket addig alkalmazzák, amíg az

[3] Emellett, amennyiben valamely tagállamban a *közösségi vívmányokat* nem megfelelően alkalmazzák, a magán- és állami felek a nemzeti bíróságokhoz fordulhatnak az EU-jog alkalmazása érdekében, végső szakaszban az Európai Bírósághoz, kormányukat pedig valószín űleg elmarasztalják.

alapproblémák fennállnak. A döntéshozatali eljárások a vonatkozó EU-jogtól függenek és ezért a különböző politikai területeken eltérhetnek. A *közösségi vívmányok* például számos intézkedést tartalmaznak az élelmiszerbiztonság biztosítására az Unióban. Az egyes állat- és növénybetegségekre különböző irányelvek írnak elő intézkedéseket arra az esetre, ha a betegség egy jelenlegi vagy új tagállamban megjelenik. Ezek az intézkedések gyakran bizonyos állatokra vagy növényekre vonatkozó exporttilalmat jelentenek a tagállamból a belső piacra, amely addig marad érvényben, amíg a betegség ellenőrizhetővé nem válik vagy fel nem számolják. A Bizottság az Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság kedvező állásfoglalásának kézhezvétele után minősített többséggel történő szavazással dönthet az élelmiszerbiztonsági intézkedésekről.

A Bizottság az EU-alapokkal kapcsolatban védintézkedéseket alkalmazhat, beleértve a pénzügyi korrekciókat is. Az EU-alapok szabályszerű felhasználásában mutatkozó bármilyen hiányosság késleltetheti az alapok kifizetését vagy felhatalmazhatja a Bizottságot, hogy pénzügyi korrekciókat kérelmezzen (azaz a jövőbeli kifizetések csökkentését) vagy visszakövetelti a kifizetéseket.

A **mezőgazdasági alapok** esetében a *közösségi vívmányok* különböző ellenőrzési típusokról rendelkeznek. Először is a tagállamoknak akkreditált és hatékonyan működő kifizető ügynökségekkel kell rendelkezniük a mezőgazdasági kiadások szabályos kezelése és ellenőrzése érdekében. Másodszor, a tagállamokkal szemben támasztott további követelmény a mezőgazdasági termelőknek juttatott közvetlen kifizetésekre és a vidékfejlesztési kiadások egy részére irányuló működőképes ellenőrzőrendszerek, különösen az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer (IIER) működtetése a csalások és a szabálytalan kifizetések elkerülése érdekében. Harmadszor, ha a tagállamok nem m űködtetik megfelelően ezeket a rendszereket, a Bizottság a *közösségi vívmányok* alapján a számlaelszámolási eljárások keretében utólagosan határoz a pénzügyi korrekciókról. Ebben az esetben a Bizottság a mezőgazdasági kiadások részeit nem finanszírozza. Végül ha a Bizottság megállapítja, hogy nem tartották tiszteletben a közösségi szabályokat vagy az EU-alapokkal visszaéltek, eseti alapon felfüggesztheti vagy átmenetileg csökkentheti az előlegek kifizetését.

A **strukturális alapok** tekintetében a *közösségi vívmányok* az ellenőrzés négy típusát különböztetik meg, melyek pénzügyi korrekcióhoz vezethetnek. Először, valamennyi tagállam operatív programokat nyújt be, amelyek azt tartalmazzák, hogy az egyes ágazatokban hogyan költik majd el az alapokat. Ezeket a programokat a Bizottságnak kell jóváhagynia, mielőtt sor kerülne kifizetésekre. Amíg a Bizottság nem fogadta el hivatalosan a programokat, nem kerülhet sor előlegek kifizetésére. Másodszor, valamennyi tagállamnak bizonyítania kell, hogy megfelelően működő irányító, minősítő és ellenőrző hatóságokat állított fel. Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy ezek a hatóságok nem működnek hatékonyan, nem kerülhet sor időközi kifizetésekre. Harmadszor, az e program(ok)ra szánt pénzek megfelelő kifizetése megszakítható, felfüggeszthető vagy megszüntethető olyan esetekben, amelyekben a Bizottság megállapításai alapján szabálytalanságokat vagy csalást gyanít vagy fedez fel, beleértve a korrupt gyakorlatokat. Végül, az **EU-alapokra vonatkozó ezen védintézkedéseken túl**, sor kerülhet pénzügyi korrekciókra az egyedi vagy rendszeres utólagos ellenőrzések

keretében feltárt szabálytalanságok esetében is.

3.2. A csatlakozási szerződésen alapuló eszközök

A csatlakozási szerződés értelmében három védintézkedés-típus létezik: a gazdasági, belső piaci és a bel- és igazságügyi védintézkedések[4], amelyeket a csatlakozást követően három évig lehet meghozni. Az utóbbi kettőhöz a csatlakozást megelőzően lehet folyamodni. A foganatosított intézkedéseket addig lehet alkalmazni, amíg a Bizottság úgy dönt, hogy az alapproblémák megoldása miatt az intézkedéseket hatályon kívül helyezi.

Emellett két fajta átmeneti intézkedés is létezik, amelyeket alább vázolunk.

A **gazdasági** védintézkedéshez a csatlakozás után a jelenlegi vagy új tagállamokban komoly gazdasági nehézségek megoldása céljából lehet folyamodni.

A **belső piaci** védintézkedéshez akkor lehet folyamodni, ha valamely új tagállam a belső piac működését súlyosan sérti vagy ilyen sérelem közvetlen veszélye áll fenn. A Bizottság megfelelő intézkedéseket foganatosíthat, így kizárhatja az adott államot bizonyos, belső piacra vonatkozó jogszabályok által biztosított kedvezményekből. Ez a védintézkedés széles körben érinti a belső piacot, azaz nem csupán a négy szabadságra, hanem az ágazati politikákra is vonatkozik (pl. versenypolitika, mezőgazdaság, közlekedés, telekommunikáció, energia, fogyasztó- és egészségvédelem, környezetvédelem stb.), amennyiben azoknak határokon átnyúló hatása van.

Az **igazság- és belügyi** védintézkedés lehetővé teszi a jelenlegi tagállamok számára az igazságügyi együttműködés területén fennálló kötelezettségeik egyoldalú felfüggesztését a kérdéses tagállammal, mind a polgári, mind a büntetőügyekben, amennyiben a kölcsönös elismerés elve alá eső jogi eszközök érintettek. Abban az esetben lehet ehhez folyamodni, ha komoly hiányosságok vagy azok közvetlen veszélye áll fenn e két területen.

Emellett a csatlakozási szerződésben **átmeneti intézkedések** is szerepelnek. Az első kategória olyan intézkedésekből áll, amelyeket a tárgyalások során számos területre határoztak meg annak érdekében, hogy elkerüljék az esetleges regionális vagy ágazati zavarokat az új és a régi tagállamokban. Így például az új tagállamokból érkező munkaerő szabad áramlását a tagállamok a csatlakozást követően hét évig korlátozhatják. A nemzeti közúti közlekedési piacokhoz (kabotázs) való hozzáférést ideiglenesen korlátozták.

Végül, a csatlakozási szerződés az átmeneti intézkedések egy második kategóriáját is el őírja, amelyekhez a Bizottság a csatlakozást követő három évben folyamodhat az állat- és növény-egészségügyi, valamint élelmiszer-biztonsági szabályok területén[5]. Ezen intézkedések célja, hogy megakadályozzák például a nem megfelelő élelmiszeripari létesítményeket abban, hogy a legfeljebb három éves időszakban termékeiket a belső piacon értékesítsék. Ezen időszak alatt ezek a létesítmények csupán speciális címkézéssel ellátott árukat termelhetnek és csupán a nemzeti piacra. Az átmeneti időszak leteltével meg kell felelniük az EU-szabályoknak vagy be kell zárniuk.

---

[4] A csatlakozási szerződés 36., 37. és 38. cikkei.

[5] A csatlakozási okmány 42. cikke és VI. és VII. melléklete.

3.3. Bulgária és Románia csatlakozására előirányzott kísérő intézkedések

E jelentés megállapításai alapján a Bizottság orvosló intézkedéseket fog foganatosítani, ahol szükséges, az EU-politikák működésének biztosítása érdekében. Ez az alább leírtak szerint az élelmiszerbiztonság, a repülésbiztonság, az EU mezőgazdasági alapjai, a bírói testület és a korrupció elleni küzdelem területén előforduló eseteket érinti. Amennyiben a csatlakozás előtt vagy után egyéb hiányosságokat azonosítanak, megfelelő intézkedéseket fognak kezdeményezni az uniós politikák megfelelő működésének biztosítása érdekében.

3.3.1. A bírói testület és a korrupció elleni küzdelem

A jelentés megállapítja, hogy további fejlődés szükséges még az igazságügyi reform, valamint a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelem területén. A Bizottság a csatlakozást követően mechanizmust fog felállítani az ezeken a területeken való együttm űködésre és a fejlődés ellenőrzésére. Ez a csatlakozási okmány 37. és 38. cikkein fog alapulni.

Bulgária és Románia rendszeres jelentést nyújt be a külön értékelési kritériumok teljesítése terén elért haladásról. Az első jelentést 2007. március 31-ig kell benyújtani. A Bizottság belső és külső szakértőket bocsát rendelkezésre az együttműködéshez, feladatuk a reformfolyamatban való tanácsadás és az elért haladás ellenőrzése. A Bizottság ezt követ ően júniusig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az értékelési kritériumok teljesítésében elért haladásról. A Bizottság jelentései értékelik, hogy teljesítették-e a kritériumokat, illetve azokat kell-e módosítani, és amennyiben szükséges, új jelentéseket kér be. A mechanizmus a kritériumok teljesítéséig működik.

Amennyiben valamelyik ország nem tesz megfelelő lépéseket az értékelési kritériumok teljesítésére, a Bizottság alkalmazni fogja a csatlakozási szerződésben foglalt védintézkedéseket: ezek segítségével felfüggeszthető a jelenlegi tagállamoknak az adott ország bíróságai vagy ügyészségei által kimondott, a kölcsönös elismerés elve alá eső ítéletek vagy végrehajtási parancsok elismerésére irányuló kötelezettségeit.

E jelentés megállapításai alapján a megoldandó kritériumok a következők:

Bulgária

– Az igazságszolgáltatási rendszer függetlenségével és elszámoltathatóságával kapcsolatos kételyeket kiküszöbölő alkotmánymódosítás elfogadása.

– Új igazságszolgáltatási rendszer és az új polgári büntetőeljárási törvénykönyv elfogadásával és végrehajtásával *átláthatóbb és hatékonyabb igazságszolgáltatási folyamat biztosítása*. Ezen új törvények és a büntető- és közigazgatási eljárási törvénykönyvek hatásáról szóló jelentés készítése, különösen a tárgyalás előtti szakasz tekintetében.

– A bírói testület reformjának folytatása a professzionalizmus, az elszámoltathatóság és a hatékonyság erősítésének érdekében. E reform hatásának értékelése és az eredmények

évenkénti közzététele.

– Magas szintű, korrupció gyanúját felvető ügyekben komoly, pártatlan nyomozások indítása és ezekről szóló jelentés készítése. A közintézmények belső vizsgálatairól és a magas szintű tisztviselők vagyonának közzétételéről szóló jelentés készítése.

– A korrupció megelőzésére és megfékezésére irányuló további intézkedések foganatosítása, különösen a határokon és a helyi önkormányzatokban.

– A szervezett bűnözés elleni küzdelem stratégiájának végrehajtása, összpontosítva a súlyos bűncselekményekre, a pénzmosásra, valamint a bűnözők javainak szisztematikus elkobzására. Az e területeken indított új és folyamatban lévő nyomozásokról, vádemelésekről és ítéletekről szóló jelentések készítése.

Románia

– A Legfelsőbb Bírói Tanács kapacitásának és elszámoltathatóságának erősítésével átláthatóbb és hatékony igazságügyi folyamat biztosítása. Az új polgári és büntet őeljárási törvénykönyv hatásáról szóló jelentés és hatásának ellenőrzése.

– Az előírásnak megfelelően integritási ügynökség felállítása, amelyek felelőssége a vagyonok, összeegyeztethetetlenségek és lehetséges összeférhetetlenségek ellenőrzése, valamint az visszatartó erejű szankciók alapján kötelező határozatok meghozatala.

– A már elért fejlődésre építve magas szintű, korrupció gyanúját felvető ügyekben komoly, pártatlan nyomozások indítása.

– A korrupció megelőzésére és megfékezésére irányuló további intézkedések foganatosítása, különösen a helyi önkormányzatokban.

A Bizottság a tagállamokkal lefolytatott konzultációt követően a mechanizmus gyakorlati módozatainak végrehajtásáról és meghatározásáról szóló határozatot fogad el. Ez 2007. január 1-jén lép hatályba. A kritériumok listáját módosítják, amint valamely ország a csatlakozás előtt megfelel egy vagy több kritériumnak.

3.3.2. Mezőgazdasági alapok

Bulgáriában és Romániában fennáll a veszélye annak, hogy az IIER nem fog megfelelően működni a csatlakozás időpontjára. A megfelelően működő IIER felállítására előirányzott ütemterv mindkét országban nagyon szűkös, mivel későn kezdődtek el az előkészületek. Ennek eredményeképpen nem biztos, és emiatt nem biztos, hogy az elvégzendő feladatokkal járó munkák megfelelő színvonalát biztosítani tudják.

Az IIER keretében kezelt mezőgazdasági alapok messze a legnagyobb részét (mintegy 80%-át) képezik Bulgária és Románia mezőgazdasági kiadásainak, és ezért a megfelelően működő IIER felállítása a lehető legfontosabb feladat.

E kockázatok ellen olyan mechanizmusra van szükség, amely az IIER keretében kezelt

mezőgazdasági alapok szabályszerű felhasználásával kapcsolatos intézkedésekről szóló további döntések lehetőségét biztosítja. Ezek az intézkedések szükségesek ahhoz, hogy a csatlakozás utáni első évben az indokolatlan kifizetéseket elkerüljék, és a mezőgazdasági termékek belső piacának működését gátoló zavarok esetleges kockázatát kiküszöböljék. Ez a kockázat a szigorú időkeret alatt álló mezőgazdasági kiadások speciális természetéb ől fakadnak. Emellett az IIER keretében kezelt mezőgazdasági alapok tekintetében nem sokkal a csatlakozás után jelentősen meg fog nőni a tranzakciók száma. Ezeket nem sokkal a csatlakozás után kezelni, ellenőrizni és folyósítani kell. Emellett az érintett évben hatékony ellenőrzést csak korlátozott időszakban lehet végezni.

A csatlakozási szerződésen alapuló mechanizmust az e közleménnyel egy időpontban elfogadott rendeletben fektetik le. A mechanizmus gyakorlatilag időt ad a két országnak arra, hogy befejezzék az IIER megfelelő működéséhez szükséges munkát. Az intézkedéseket nem vezetik be, ha a megadott időkereten belül ezt sikerül megoldani. Ahhoz, hogy a munkát időben elvégezzék, folyamatos és fokozottabb erőfeszítés szükséges.

3.3.3. Élelmiszerbiztonság

Bulgária és Románia jelenleg nem exportálhat élősertést, sertéshúst, valamint bizonyos sertéshús-termékeket az EU-ba a mindkét országban *létező klasszikus sertéspestis* miatt. A klasszikus sertéspestis tekintetében a helyzet azt kívánja meg, hogy a Bizottság bizonyos határozatokat fogadjon el a csatlakozás időpontjára.

Bulgária a vaddisznóállományban jelenlévő klasszikus sertéspestis felszámolását kitűző tervet nyújtott be hivatalos jóváhagyásra. E terv jóváhagyásával Bulgária integrálódna a klasszikus sertéspestissel sújtott tagállamok számára már felállított közösségi rendszerbe. Románia a vaddisznó- és házisertés-állományban jelenlévő klasszikus sertéspestis felszámolását kitűző tervet nyújtott be hivatalos jóváhagyásra. Ugyanakkor a jelenlegi helyzet mindkét országban még mindig megköveteli az élősertés, a sertéshús, valamint bizonyos sertéshús-termékek EU-ba történő behozatalának tiltását a csatlakozás után. A megfelelő intézkedések a csatlakozáskor lépnek hatályba.

Egyik ország sem felel meg teljesen a *TSE*-kről szóló *közösségi vívmányoknak*. Amennyiben Bulgária és Románia a csatlakozás előtt országaik területén nem tud felállítani megfelelő rendszert az elpusztult állatok és az állati melléktermékek összegy űjtésére és kezelésére, valamint az állatihulladék-feldolgozó üzemek létrehozását nem fejezi be, korlátozni fogják bizonyos állati melléktermékek (például az állati takarmányok) használatát. Ezek az intézkedések a csatlakozási okmányon vagy a *közösségi vívmányokon* alapulnak majd. A csatlakozáskor lépnek hatályba.

Azon bulgáriai és romániai agrár-élelmiszeripari létesítmények listáját, amelyek hároméves időszak alatt nem adhatják el termékeiket a többi tagállamban, mivel nem felelnek meg az uniós szabályoknak, a csatlakozás időpontjában frissítik. A frissített listák, amennyiben szükséges, tartalmazni fognak más nem megfelelő létesítményeket is. Ez az eljárás a csatlakozási okmányban előírt átmeneti intézkedéseken alapul.

Emellett lehetséges, hogy a csatlakozási okmány 42. cikkén alapuló speciális átmeneti intézkedéseket kell elfogadni a tejágazatban, mivel a megfelelő tejfeldolgozó létesítmények kapacitása és a megfelelő nyerstej elérhetősége között eltérés van. Ezek az intézkedések meg fogják akadályozni, hogy a többi tagállamban ebből a nem megfelelő nyerstejből készült néhány terméket árusítsanak.

3.3.4. Repülésbiztonság

A repülésbiztonság területén az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (EASA) és az Egyesült Légügyi Hatóság (JAA) által megállapított komoly hiányosságok tekintetében a JAA visszautasította Bulgária kölcsönös elismerését a JAA-rendszerben a megfelelő biztonsági területeken, nevezetesen a légi alkalmasság, a karbantartás, az üzembentartás és a légi személyzet engedélyezése terén. Ahhoz, hogy Bulgária megfeleljen az EU-jogszabályoknak, kiigazító cselekvési tervet kell benyújtania a hiányosságok helyreállítására vonatkozóan és azt szigorú ütemterv alatt végre kell hajtania az EASA-val szoros együttműködésben és annak irányításával. Az EASA ezután még a csatlakozást megelőzően a lehető leghamarabb a terv végrehajtásának ellenőrzését célzó vizsgálatot fog lefolytatni.

Amennyiben Bulgária nem teszi meg a szükséges kiigazító lépéseket, a Bizottság saját kezdeményezésére vagy a tagállamok kérésére korlátozhatja a belső repülési piachoz való hozzáférését. Az EU polgári repülésbiztonsági szabályainak nem megfelelő bulgáriai bejegyzésű repülőgépeket a *közösségi vívmányok* alapján hozott megfelelő védintézkedéseknek vethetik alá. Emellett a nem megfelelő bolgár légifuvarozókat felvehetik a tilalom alatt álló és az uniós légtérbe, légtérben és légtérből kiindulva nem szállítható légifuvarozók uniós listájára. Ezek az intézkedések a *közösségi vívmányokon* alapulnak.

4. Következtetés

Bulgária és Románia 1995-ben kérte tagfelvételét az Európai Unióba, és a csatlakozási tárgyalások mindkét országgal 2000 februárjában kezdődtek meg. 2002-ben az Európai Tanács bejelentette azon célkitűzését, hogy Bulgária és Románia 2007-ben az Európai Unióhoz csatlakozzon, feltéve hogy megfelelően haladnak a tagsági kritériumok teljesítésében. A csatlakozási tárgyalásokat 2004 decemberében lezárták, a csatlakozási szerződést pedig 2005 áprilisában írták alá.

Bulgária és Románia jelentős erőfeszítéseket tett az uniós tagságra való felkészülésben a Bizottság májusban elkészített utolsó jelentése óta. Bulgária és Románia kellőképpen felkészült arra, hogy 2007. január 1-jére teljesítse a politikai, gazdasági és a közösségi vívmányokkal kapcsolatos kritériumokat.

A májusi jelentésekben számos kihívást határoztak meg, amelyek közül sokat már megoldottak. Számos ágazati kérdést megoldottak. Némi fejlődés történt az igazságügyi reform, valamint a korrupció, a pénzmosás és a szervezett bűnözés elleni küzdelem területén, de további kézzelfogható eredményekre van még szükség.

Ez a jelentés megállapítja azokat a kérdéseket, amelyek további munkát igényelnek. Felhívja a figyelmet a *közösségi vívmányok* és a csatlakozási szerződés azon rendelkezéseire, amelyek célja az uniós politikák és intézmények megfelelő működésének biztosítása a csatlakozás után. E jelentés megállapításával összhangban a Bizottság a tagállamokkal való konzultációt követően az igazságügyi reform, valamint a korrupció, a pénzmosás és a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén együttműködési és fejlődésellen őrzési mechanizmust fog létrehozni. E célból kritériumokat állítottak fel az egyes országok egyedi körülményeire vonatkozóan.

A Bizottság elfogadta az EU mezőgazdasági alapjainak megfelelő irányítása biztosításához szükséges jogi rendelkezéseket. A jelentés kiemeli, hogy a hatályban lévő szabályok megfelelő garanciákat tartalmaznak az EU strukturális alapjainak és más programjainak megfelelő irányítására.

Az élelmiszerbiztonság területén néhány speciális intézkedés van hatályban. Jelenleg bizonyos állatok és állati termékek nem exportálhatók Bulgáriából és Romániából az EU-ba, mert a két országot állatbetegségek sújtják. Amennyiben szükséges, ezeket a megszorításokat a csatlakozás után is fenntartják.

A repülésbiztonság területén külön intézkedések szükségesek a bulgáriai repülőgépek és légifuvarozók tekintetében.

Összességében Bulgária és Románia jelentős erőfeszítéseket tett jogszabályaiknak és igazgatásuknak az Európai Unió jogszabályaihoz és rendelkezéseihez való igazítására. Ezáltal nagy mértékben összhangba kerültek az Európai Unióban érvényben lévő szabványokkal és gyakorlatokkal. A fennmaradó kérdések rendezésére az Európai Unió állandó támogatást fog nyújtani. Az uniós politikák és intézmények megfelelő működésének biztosításához a *közösségi vívmányok* és a csatlakozási szerződés megfelelő garanciákat tartalmaznak. A megtett fejlődés eredményeképpen Bulgária és Románia képes lesz élni az EU-tagságból származó jogokkal és kötelezettségekkel 2007. január 1-jén. A Bizottság örömmel néz elébe annak, hogy Bulgáriát és Romániát ezen időpontban az Európai Unió teljes jogú tagjaiként üdvözölje.

ORSZÁGMELLÉKLET – BULGÁRIA

1. A 2006. májusi jelentés következtetéseiben kiemelt, további intézkedéseket igénylő témák

1.1. Politikai kritériumok

Igazságszolgáltatási rendszer

Bulgária továbbfejlesztette az igazságszolgáltatási rendszer reformját. A Nemzetgyűlés alkotmánymódosításokat terjesztett elő a bírói testület függetlenségével és az igazságszolgáltatási rendszer elszámoltathatóságával kapcsolatos kételyek kiküszöbölése érdekében.

2006 júniusában a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács rendeletet fogadott el a törvényszéki bíróknak az igazságszolgáltatási rendszerről szóló törvénnyel összhangban történő versenyszerű vizsgáztatására és értékelésére vonatkozóan. Ez a törvény szabályozza a törvényszéki bírók szakmai és etikai kvalitásainak értékelési kritériumait és eljárását. Kiköti, hogy a versenyvizsgák minden posztra kiterjednek. Az esetek véletlenszerű hozzárendelését szolgáló IT rendszerek ma már a bíróságok többségén elérhetőek. A bíróságok IT rendszereinek további fejlesztésére tett erőfeszítések folytatódnak. A Nemzeti Igazságszolgáltatási Intézet által szervezett képzések zökken őmentesen folytatódtak.

A büntetőeljárásokban nemrég több változtatást vezettek be. A nyomozóbírókról (Sledovateli) a rendőrségi nyomozókra (Dosnateli) való felelősségátruházás zökken őmentesen folyt. Az ügyészek átvették a nyomozások vezetését a tárgyalást megelőző szakaszban. Újonnan felállított munkacsoport ellenőrzi az új büntetőeljárási törvénykönyv működését. Célja, hogy információt gyűjtsön az új törvénykönyv gyakorlati végrehajtásáról és hogy meghatározza az esetleges problémákat. A gyorsított eljárás számos esetben felgyorsította a büntetőeljárást. Az ügyészségi hivatalokban fejlesztették az irányítási struktúrákat, és erőfeszítéseket tettek az egyes ügyészek elszámoltathatóságának és felelősségének erősítésére. A "szervezett bűnözés és korrupció elleni" speciális osztályt tovább erősítették és ma már közel 80 képzett ügyésszel bír. Ez erősítette a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelem hatékonyságát az igazságszolgáltatási rendszerben.

Annak érdekében, hogy behozzák a nyomozások tekintetében mutatkozó lemaradást, a f őügyész meghosszabbította a hamarosan lejáró határidőket.. A Legfelsőbb Semmítő Ügyészségi Hivatal belső felügyelőségét, amely a bírák hivatali kötelességmulasztása ellen küzd, megerősítették. 2006 májusában a Bulgáriai Ügyészek Egyesületének igazgatótanácsa az egyesület összes tagját felkérte, hogy tegyék közzé éves jövedelem- és vagyonnyilatkozatukat, hogy azt a magas szintű tisztviselők személyi vagyonnyilatkozatáról szóló törvénnyel összhangban a Nemzeti Számvevőszék elé lehessen terjeszteni. A Főügyészségi Hivatal közzétette az ügyészségi szolgálaton belül els ő körben elvégzett ellenőrzés eredményeit. Ezek szilárd megalapozottság nélkül ügyeket lezáró ügyészek szakszerűtlen eljárásával kapcsolatos súlyos ügyeket tartalmaztak. A felel

ősök ellen fegyelmi intézkedéseket kezdeményeztek.

Az igazgatási eljárásokról szóló törvénykönyv végrehajtására előkészületeket kezdtek. Képzési intézkedéseket fejlesztenek ki, és 315 közigazgatási bíró esetében elkezdődtek a felvételi vizsgák előkészületei. Az új jogsegélyrendszerrel kapcsolatos kezdeti tapasztalatok pozitívak. Elégséges számú akkreditált jogász és megfelelő költségvetés áll rendelkezésre. Az önálló végrehajtókról szóló törvény végrehajtása folytatódott és az első magánvégrehajtókat kinevezték.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A bírói testület függetlenségére és az igazságszolgáltatási rendszer elszámoltathatóságára vonatkozó minden homályosság kiküszöbölése érdekében szükséges alkotmánymódosításokat még el kell fogadni.

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács összetétele és működése még mindig aggodalomra ad okot. A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács tagjai folytatják egyéb szakmai tevékenységeiket (a legtöbb esetben a bíróságok vagy ügyészségi hivatalok vezet őiként) és ezért erőfeszítéseiket nem tudják teljes időben erre fordítani. A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács fegyelmi intézkedéseire vonatkozó döntéshozatal gyakran lassú volt. A belső fegyelmi vizsgálat alatt álló bírák felfüggesztésére nincsenek jogi rendelkezések. A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanácsból nem bocsátható el az a tanácstag, akivel szemben fegyelmi vétség elkövetését állapították meg. Ezért továbbra is aggodalom kíséri a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács azon képességét, hogy hiteles és vezető testületként tud működni annak érdekében, hogy a bolgár igazságszolgáltatási rendszerben a legmagasabb etikai normákat ösztönözze. A törvényszéki bírók versenyszer ű vizsgáztatásáról és értékeléséről szóló rendelet elfogadását követően továbbra is er őfeszítések szükségesek a szigorú végrehajtás folytonos biztosítása érdekében.

Az új büntetőeljárási törvénykönyv ellenőrzési mechanizmusa eddig túlnyomórészt eredménytelen. A törvényszéki bíróknak jobban meg kell ismerniük és használniuk kell a mechanizmust, különösen a helyi bíróságokon. Az új büntetőeljárási törvénykönyv végrehajtását érintő legtöbb nehézség a nehézkes eljárásokból, a súlyos bűncselekmények kinyomozására és az ügyek tárgyalásának ütemezésére kiírt irreális határidőkből és végül a rendőrtiszteknek a bíróságon tett tanúvallomásaira vonatkozó jogi megszorításokból fakad. Emellett még mindig lemaradás van az előző büntetőeljárási törvénykönyv értelmében indított ügyekben.

Ami a tárgyalást megelőző szakaszt illeti, a rendőrségi nyomozóknak további képzést kell nyújtani. Az Ügyészségi Hivatalon belül végzett belső ellenőrzés számos, a határozatok legalitásával és a határidők betartásával kapcsolatos jogsértést tárt fel. Néhány esetben azt állapították meg, hogy ügyészek indoklás nélkül függesztettek fel ügyeket. Az Ügyészségi Hivatal működésének ellenőrzésében felmerült súlyos hiányosságokat a felelős hatóságoknak most már megfelelő módon kell megoldaniuk olyan fenntartható intézkedésekkel, amelyek minden esetben elszámoltatható és szakmailag korrekt fellépést biztosít az ügyészek részéről. A pártatlanság biztosítása érdekében ki kell fejleszteni azt a szoftvert, amely az eseteket véletlenszerűen rendeli hozzá az ügyészekhez, hasonlóan

ahhoz a szoftverhez, amilyet a bírák esetében már használnak. Annak érdekében, hogy ezek a bíróságok az előírásoknak megfelelően 2007. március 1-jétől megkezdhessék m űködésüket, személyzetet kell felvenni.

Az új polgári eljárási törvénykönyv elfogadásában nagyobb késedelmek állnak fenn. Az önálló végrehajtókról szóló új törvény még nem fejlesztette jelentősen az ítéletek végrehajtását. A magánvégrehajtók felvételi folyamata még nem teljes és a képzés kezdeti stádiumban van. A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács és az ügyészségi szolgálatok korrupcióellenes osztályait meg kell erősíteni és meg kell védeni az illetéktelen befolyástól.

Összességében történt némi fejlődés május óta. Ugyanakkor, ahogy jeleztük, számos fontos kérdést még tovább kell fejleszteni.

Korrupció elleni intézkedések

Bulgária további haladást ért el a korrupció elleni küzdelemben. Az átlátható kormányzásra, valamint a korrupció megelőzősére és leküzdésére irányuló stratégia végrehajtási programja részeként 2006 augusztusában elfogadták a magas állami tisztségeket betöltő személyek vagyonnyilatkozatáról szóló törvény módosításait. Ezek a módosítások 2007 januárjában lépnek hatályba. A törvény most már feljogosítja a Nemzeti Számvevőszéket, hogy más közszervek támogatásával nyomozásokat végezzen annak megerősítése érdekében, hogy a magas állami tisztségeket betöltő személyek által a Számvevőszékhez benyújtott nyilatkozatok hitelesek-e. Emellett a mostani módosítások szélesítették azon személyek körét, akiknek vagyonnyilatkozatot kell tenniük. Az összes miniszter közzétette vagyonnyilatkozatát az interneten.

2006 augusztusában elfogadták a politikai pártokról szóló törvény módosításait. Ezek a módosítások kikötik, hogy a politikai pártok kormányzó- és ellenőrzőszerveinek tagjai kötelesek nyilatkozatot tenni a Nemzeti Számvevőszéknek összes hazai és külföldi vagyonukról, jövedelmükről és kiadásukról. A politikai pártok kötelesek megnevezni adományozóikat, valamint az adományok típusát és értékét. Emellett a politikai pártoknak most már listát kell benyújtaniuk a Nemzeti Számvevőszéknek azokról a (non-profit) szervezetekről, amelyekben magas szintű tagjaik részt vesznek. 2006 szeptemberében a Nemzeti Számvevőszék közzétette a politikai pártok pénzügyi tevékenységeiről és a vagyonuk kezeléséről végzett részletes ellenőrzés eredményeit.

A közigazgatásról szóló törvénnyel összhangban közvetlenül a miniszter alá rendelt felügyelőségeket állítottak fel minden minisztériumban és a legtöbb állami ügynökségben. Ezek a felügyelőségek fegyelmi vagy jogi intézkedéseket javasolhatnak a személyzet tagjai ellen hivatali kötelességmulasztás esetén. A Minisztertanácson belül "főfelügyelőséget" állítottak fel, amely a miniszterelnök számára készít jelentéseket. Feladata a minisztériumi felügyelőségek tevékenységeinek koordinálása és segítése. A főfelügyelőség a korrupcióellenes bizottság titkársága. A bizottság létszámát megnövelték. Számos állami szervnél kapcsolati pontokat hoztak létre a korrupciós jelentések átvételére. A közigazgatás minden szintjéről érkező mintegy 50 000 tisztviselő számára korrupcióellenes képzési tervet állítottak fel. Különböző egyéb megelőző intézkedéseket

foganatosítottak. Közvetlen telefonvonalakat és panaszládákat hoztak létre, valamint az állampolgárok egyszerűsített eljárással fordulhatnak a helyi hatóságokhoz. A határrendészeten belül a korrupciót azáltal kívánják visszaszorítani, hogy a rendészeket véletlenszerűen osztják be műszakokra és a határállomásokra.. A Belügyminisztériumban folyamatban van a személyzet ellenőrzése, a képzés, valamint a megelőző intézkedések és a jó gyakorlat bevezetése. A főügyész továbbra is proaktív szerepet vállal a parlamenti képviselők mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelmek szempontjából. 2006 májusa óta két parlamenti képviselő mentelmi jogát függesztették fel.

Bulgária ratifikálta az ENSZ korrupció elleni egyezményét. Az orvosok és a fogorvosok szakmai szervezeteiről szóló törvénynek a szakmai etika megsértéséért járó súlyosabb szankciókat célzó módosításait 2006 augusztusában elfogadták.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A korrupcióellenes bizottság titkársága még nem teljesen működőképes. A korrupcióellenes stratégia továbbra is hiányos és a bevont szervek túlságosan szétszórtak.

A feljelentést bátorító intézkedések még nem megfelelőek. A közigazgatás felügyelőségei még nem kellőképpen függetlenek és intézményi hatáskörüket meg kell erősíteni. Emellett az üzenetek anonimitása nem mindig biztosítható, mert a telefonszámokat rögzíthetik. A korrupciós tevékenységre vonatkozó állításokból következő fegyelmi szankciók tekintetében nincs teljes és megbízható statisztika a vétségekre és a büntetésekre nézve. Az adóbeszedő ügynökségek, a vámhivatalok, az útfelügyelet, valamint az állategészségügyi felügyelet szolgálatai és a helyi önkormányzatok különösen sebezhetők a korrupció szempontjából. Kiegészítő lépéseket kell tenni a korrupció megelőzésére a határátkelőhelyeken, beleértve a teherautósofőröket és a gyakori úthasználókat célzó figyelemfelkeltő kampányt. A határátkelőhelyekre vonatkozó intézkedések további felülvizsgálatot igényelnek a hatékonyság növelése és az eljárások felgyorsítása érdekében.

Eddig kevés konkrét eredmény született a korrupciós esetek felderítése és a kapcsolódó eljárások terén. Ami a magas szinten elkövetett korrupciót illeti, még mindig nagyon kevés vádemelés és ítélet van a magas pozícióban lévő személyek tekintetében és kevés információnk van a szankciók szintjéről. Az állítólagosan etikátlanul eljárt bírók ellen indított nagyon kevés nyomozás vezetett vádemeléshez és ítélethez. Összességében bizonyos fejlődés történt a májusi jelentés óta. Ugyanakkor a fent említetteknek megfelel ően számos jelentős kérdést kell még megoldani.

1.2. A *közösségi vívmányok* kritériumai

A szervezett bűnözés, a csalás és a korrupció elleni küzdelem

Bulgáriában fejlődés történt a rendőrségi együttműködés és a szervezett bűnözés elleni küzdelem területén. Végrehajtották az új büntetőeljárási törvénykönyvet. Ez új nyomozási technikákat tartalmaz a szervezett bűnözés elleni küzdelemhez, és szabályozza a nyomozói hatáskörrel rendelkező rendőrtisztek felvételét és képzését. A Szervezett B űnözés Elleni Főigazgatóság (CDCOC) magasan képzett személyzettel rendelkezik. 2006 júliusában elfogadták a vagyon vagy bizonyíték zárolására vonatkozó határozatok

törvénybe iktatásáról, elfogadásáról és végrehajtásáról szóló törvényt, amely végrehajtja a vagyonnal vagy bizonyítékkal kapcsolatos biztosítási intézkedést elrendelő határozatoknak az Európai Unióban történő végrehajtásáról szóló tanácsi határozatot.

Folytatódott a szomszédos országokkal és az EU-tagállamokkal való együttműködés a nemzetközi bűnszövetkezetek felszámolása területén. A politika több figyelmet fordít a szervezett bűnözés elleni küzdelemre és ezen a területen fokozódott néhány bűnüldözési szerv tevékenysége. Sikeres fellépéseket jegyeztek fel az emberkereskedelemmel, kábítószerrel és pénzhamisítással foglalkozó bűnszövetkezetek ellen, néhány esetben EU-tagállamokkal együttműködésben. Számos intézkedés történt a bűnüldözési szervek és a szervezett bűnözői csoportok közötti kapcsolatok felfedésére. A tanúvédelmi rendszerek csak részben működnek. A tanúvédelem területén folytatott együttműködésről szóló megállapodást kötöttek Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal és az Amerikai Egyesült Államokkal.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Ami az új büntetőeljárási törvénykönyvet illeti, az igazságügyi reformról szóló szakaszban rámutattunk a fennálló hiányosságokra. Emellett a rendőrségi nyomozásokat vezető speciális személyzet számát tovább kell növelni, és a rendőrségi nyomozókat tovább kell képezni. Az adatvédelem és a bizalmas információk kezelése nem mindig megfelelő, ami akadályozza a nemzetközi együttműködést. Modern és következetes bűnözési statisztikát kell felállítani, amely Bulgária számára lehetővé teszi, hogy az adott helyzetet és trendeket szorosabban ellenőrizze és elemezze.

A bérgyilkosságok felderítése ritka, az eljárások száma alacsony. Továbbra is problémát jelent az engedély nélküli fegyvertartás. Az emberkereskedelemmel, kábítószer-csempészettel, pénzmosással, áru-, valuta- és irathamisítással kapcsolatos vádemelési ügyek aránya továbbra is alacsony.

Továbbra is problémát jelent a szervezett bűnözés. Meg kell erősíteni az együttműködést a CDCOC, a pénzügyi intézetek, az Europol és a megfelelő külföldi szolgálatok között. A bolgár törvények megfelelő jogi eszközöket nyújtanak a szervezett bűnözés felderítéséhez és perbefogásához. Bár ezt jelentős eredményekkel kell bizonyítani.

Összességében bizonyos mechanizmusokat életbe léptettek, ami megkönnyítheti a szervezett bűnözés elleni küzdelmet. Ugyanakkor kevés felmutatható eredmény született a szervezett bűnözéssel kapcsolatos ügyekben indított nyomozásban és perbefogásban.

Pénzmosás

Bulgária némileg fejlődött a pénzmosás elleni küzdelem területe. A pénzmosásról szóló jogszabályok ma már nagyrészt összhangban vannak a *közösségi vívmányokkal*. 2006 júliusában módosították a pénzmosás elleni intézkedésekről szóló törvényt, így az teljes mértékben megfelel a pénzmosás-elleni második EU-irányelv követelményeinek. Figyelembe vették a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével foglalkozó Pénzügyi Akció Munkacsoport felülvizsgált ajánlásait is. Emellett különböző kezdeményezések születtek a bűnüldözés erősítése és a bűnüldöző ügynökségek közötti

együttműködés céljából: nyomozók és ügyészek képzése, új szervezeti struktúra a rend őrségen és az ügyészségen belül, valamint a bűnüldözési ügynökségekben az ügynökségek közötti koordináció fejlesztése.

Pozitív fejlődés tapasztalható még a külföldi személyekhez köthető pénzmosás elleni m űveleteket és együttműködést célzó nemzetközi felkérésekre adott válaszok tekintetében. A pénzügyi hírszerző egység továbbra is a gyanús tranzakciókról szóló jelentéseket elemz ő, megfelelő adminisztratív szerv.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A jogszabályok hatékony végrehajtása elég korlátozott, és nincsenek kézzel fogható eredmények a bűnüldözés és a perbefogás tekintetében. Tudatosító kampányokat kell folytatni a pénzmosásra alkalmas összes egységben és (felügyeleti) kapacitásukat növelni kell. A pénzmosás elleni küzdelem hatékonyságát továbbra is komolyan akadályozza a korrupció és a szervezett bűnözés.

Összefoglalva elmondható, hogy Bulgáriában ezen a területen némi haladás történt. Bizonyítania kell még azonban, hogy képes kézzel fogható eredményeket felmutatni a pénzmosással kapcsolatos ügyek kinyomozásában és perbefogásában.

Integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer (IIER)

Az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer (IIER) felállításának tekintetében az utóbbi időben érdemi fejlődést értek el. IIER IT-szoftvert fejlesztettek ki, amit jelenleg tesztelnek és az IT-hardvert már installálták. A helyszíni ellenőrzések tekintetében részletes tervet dolgoztak ki; személyzetet vettek fel és képeztek ki, felszerelést vásároltak és eljárási kézikönyveket készítettek. Jelentős pótlólagos erőforrásokat biztosítottak a mez őgazdasági parcella azonosító rendszer/térinformációs rendszer (MePAR/GIS) felállításához kapcsolódó munkálatokhoz, ami jelentősen meggyorsította a munkát.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A mezőgazdasági parcella azonosító rendszer/térinformációs rendszer (MePAR/GIS) felállítására előírt szűk ütemterv eredményeképpen nem biztos, hogy az elvégzendő feladatokkal járó munkák megfelelő színvonalát biztosítani tudják. Emellett a gazdaregiszter és a MePAR/GIS közötti kapcsolat felállításában késedelem lesz. Összességében fennáll a veszélye annak, hogy az IIER nem fog megfelelően működni a csatlakozás időpontjára. Tartós és bizonyos területeken nagyobb erőfeszítéseket kell tenni az IIER működőképességének biztosítása érdekében.

Fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (TSE) és állati melléktermékek

Jelentős fejlődés figyelhető meg az elpusztult állatok és az állati melléktermékek összegy űjtése és kezelése területén (1., 2. és 3. veszélyességi kategória). Bulgária az uniós elvárásoknak megfelelő technikai kapacitást állított fel a begyűjtésre. Ugyancsak felállította ennek az anyagnak a mezőgazdasági üzemek területéről történő begyűjtési rendszerét és az ártalmatlanítási eljárás megfelelő felülvizsgálati módszereit. Az

állatihulladék (hús- és csontliszt) ártalmatlanítását együttégetéssel kívánják elérni. Az egyéb állatihulladékot (zsír) a hulladékfeldolgozó üzemekben üzemanyag-helyettesítőként használják.

A jelenlegi két hulladékfeldolgozó üzem túl közel fekszik egymáshoz Bulgária északkeleti részén. Bár a jelenleg elérhető feldolgozási kapacitás elegendő, Bulgária még mindig tervezi egy harmadik üzem felállítását annak érdekében, hogy az országban egyenletesebb elosztást biztosítson a feldolgozási kapacitásban és modern felszerelést használjon. Ami az alacsony kockázatú (3. kategória) anyagot illeti, az üzemek választhatnak, hogy a termékeket a hulladékfeldolgozó üzemekbe küldik vagy az uniós követelményeknek és eljárásoknak megfelelő, ilyen anyagok kezelésére regisztrált vagy jóváhagyott üzemekbe. Bulgária jegyzéket állított össze a 3. kategóriájú anyagok kereskedelmével és további feldolgozásával foglalkozó összes létező üzemről. Az összes létező üzemet átvizsgálták, regisztrálták vagy jóváhagyták.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Bulgáriának továbbra is javítania kell a betartatás valamennyi területét és folytatnia kell a szisztematikus (kereszt) ellenőrzéseket minden szinten, beleértve a Veszélyelemzés és Kritikus Ellenőrzési Pontok (HACCP) rendszerének bevezetését. Összességében fennáll a veszélye annak, hogy a hulladékfeldolgozó rendszer nem fog megfelelően működni a csatlakozás időpontjára.

A strukturális fellépések kiadásainak pénzügyi ellenőrzése

Jól haladt a kiterjesztett decentralizált végrehajtási rendszer (EDIS) akkreditációs folyamata a Phare és ISPA előcsatlakozási pénzügyi eszközökre vonatkozásában. Bulgária speciális intézkedéseket hozott, így kormányhatározatot fogadott el a megfelelő intézményekben tartandó kiegészítő ellenőrzés kialakítására. folytatta a személyzet felvételét és a megfelelő kulcsterületeken intenzív képzési programokat nyújtott a személyzet számára. Egyetértési nyilatkozatot írt alá a Pénzügyminisztérium a megfelelő illetékes minisztériumokkal, hogy fejlesszék az együttműködést és lehetővé tegyék a gyorsabb Phare és ISPA EDIS akkreditációt.

Bulgáriának továbbra is intenzív erőfeszítéseket kell tennie a személyzet jelenleg folyó felvétele és képzési folyamatok teljesítése, a végrehajtó ügynökségek szakértői számára a nemzeti közbeszerzési jogszabályokról és eljárásokról tartott kiegészítő, átfogó képzési program végrehajtása és megfelelő kiegészítő kézikönyvek készítése terén.

Ha a felkészülés a jelenlegi ütemben folytatódik, néhány érintett végrehajtó szerv esetében az év végére befejeződhet az ISPA EDIS akkreditáció, de legalább egy esetben nem fogják javasolni az akkreditációt. Ami a Phare EDIS akkreditációs folyamatot illeti, további erőfeszítések szükségesek a célok eléréséhez.

2. EGYÉB KÉRDÉSEK, AMELYEK 2006 MÁJUSÁBAN TOVÁBBI FEJLŐDÉST IGÉNYELTEK

2.1. Politikai kritériumok

Emberkereskedelem

Ezen a téren haladás történt. Az emberkereskedelem elleni küzdelem területén a tagállamokkal való folyamatos együttműködés eredményeképpen felszámoltak egy hálózatot. 2006 augusztusában a büntető törvénykönyvet módosították, így az most már önálló bűncselekménynek minősíti a terhes nőkkel való kereskedelmet, ami az újszülöttek eladására irányul.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A Nemzeti Emberkereskedelem-elleni Bizottság számára nem adtak át használható irodát. Titkársága 2006 júliusában felmondott. Bulgária az emberkereskedelem tekintetében továbbra is tranzit- és kiindulási ország. Az újszülöttekkel való kereskedelmet, ide értve a azokat a terhes nőket, akik a gyermeket külföldön hozzák világra, majd eladják, nem sikerült megfékezni. Nincsenek megbízható nyilvántartási mechanizmusok, emiatt az emberkereskedelemről és az eltűnt személyek számáról csak nehezen nyerhető információ. A bolgár személyazonossági iratokról szóló törvény végrehajtása még nem fejeződött be. Korlátozott eredményeket értek el a tanúvédelmi program végrehajtásában. Bulgária még nem írta alá az Európa Tanácsnak az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló egyezményét. Összefoglalva, az emberkereskedelem terén csak korlátozott mértékű haladás történt.

Az őrizetbe vett személyekkel való rossz bánásmód és a börtönkörülmények

A büntetőintézetekben és börtönökben a börtönkörülmények, a bánásmód és a nemzetközi egyezmények által meghatározott követelmények tiszteletben tartása területén a májusi jelentésben felvázolt kérdések még mindig megoldásra szorulnak.

Gyermekvédelem

A gyermekvédelem területén haladás történt. 2006 májusában a Szociális Támogatásokkal Foglalkozó Ügynökség felügyelőségén belül speciális egységet állítottak fel az idős emberekkel és a gyermekekkel foglalkozó intézmények felülvizsgálatára és ellenőrzésére. 2006 júniusában elindult a "Fogyatékkal élő emberek segítői" program ellenőrzése. Ennek keretében képzéseket tartanak a fogyatékkal élő gyermekek szüleinek is. A gyermekek részére nyújtott alternatív szolgáltatások kifejlesztésének segítése érdekében módosították a szociális támogatásokról szóló törvény végrehajtási szabályait. A fogyatékkal élő gyermekek otthonainak ellenőrzése folytatódott.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Az élet- és higiéniás körülmények szintje sok intézetben továbbra is nagyon alacsony. A Szociális Támogatásokkal Foglalkozó Ügynökség felügyelőségén belül felállított speciális egységet tovább kell fejleszteni, hogy megfelelő szintű ellenőrzéseket tudjon végrehajtani. Rendelkezéseket kell hozni az ellenőrzések eredményeinek megfelelő feldolgozására.

A szellemi és fizikai fogyatékkal élők ellátása

Az elért haladás korlátozott mértékű. Sor került bizonyos lépésekre, különösen az Egészségügyi, valamint a Szociális és Munkaügyi Minisztérium közötti felelősségelosztás átláthatóságának erősítése céljából.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A fogyatékkal élőkkel foglalkozó ügynökséget a nemzeti fogyatékossági politika felelős tervező és végrehajtó intézeteként meg kell erősíteni. Jelentős erőfeszítéseket kell tenni az intézményekben az életkörülmények javítására. Emellett a további intézményesítés megel őzésére és a Bulgária szellemi fogyatékkal kapcsolatos politikájának végrehajtására irányuló 2004-2012 közötti nemzeti cselekvési tervében szereplő fellépések megvalósítására erőfeszítéseket kell tenni. A jelenlegi tervek és prioritások nem felelnek meg teljesen az intézményben elő személyek szükségleteinek.

Kisebbségvédelem és a kisebbségek integrációja

Némi haladás történt a romák integrációja tekintetében. 2006 májusában "A szociális segélytől a foglalkoztatásig" címmel roma írástudási és foglalkoztatási képzési programot indítottak. Ennek célja a roma munkanélküliek alapvető foglalkoztatási képzése. Emellett e program keretében, főleg az infrastruktúra fejlesztésében, a roma közösség tagjait alkalmazták.

2006 májusában "A romák integrációjának 2005–2015 közötti évtizede" elnevezésű programhoz koordinátort neveztek ki. Bulgária egy évre átvette "A romák integrációjának 2005–2015 közötti évtizede" elnevezésű program elnökségét. E program végrehajtásának felügyelete céljából rendszeres monitoringüléseket szerveznek. A Diszkriminációellenes Bizottság igazgatási kapacitása a kiegészítő személyzet felvételével erősödött. A veszélyeztetett csoportok esetében továbbra is szak- és egyéb képzési intézkedéseket hajtottak végre. További képzést nyújtottak az Etnikai és Demográfiai Kérdések Igazgatóságán dolgozó tisztviselők számára.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Nem határozták meg véglegesen a segítő tanárokra vonatkozó munkaköri leírást és költségvetést. A roma gyerekek iskolai integrációjára irányuló intézkedéseket a felsőbb oktatásra is ki kell terjeszteni. A roma népesség egészségügyi helyzete rossz és gyakoriak a szegénység vagy a higiénia hiánya miatt kitörő járványok. Sok roma számára továbbra is korlátozott az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Tovább kell erősíteni a munkapiacon a veszélyeztetett csoportok, különösen a romák, bevonására tett er őfeszítéseket.

Továbbra is gyenge az Etnikai és Demográfiai Kérdésekben Való Együttműködés Nemzeti Tanácsának igazgatási kapacitása, különösen regionális szinten. A többségében roma közösségek nem regisztrált településéhez való kormányzati hozzáállás feszültségekhez vezetett. Az erőszakos kilakoltatások tovább növelték a feszültségeket. További erőfeszítésekre van szükség az intolerancia minden formájának leküzdéséhez, különösen a rasszizmus, a diszkrimináció vagy az idegengyűlölet formáinak leküzdésére

irányuló műsorokra és egyéb tevékenységekre vonatkozó hatályos jogszabályok teljes alkalmazása révén.

2.2. A gazdasági kritériumok

Makrogazdasági stabilitás és folyó fizetésimérleg-hiány

A 2006 májusi jelentés megerősítette, hogy Bulgária teljesíti a működő piacgazdaság feltételét és megállapította, hogy a növekvő folyó fizetésimérleg-hiány tekintetében körültekintő költségvetési és bérpolitikát követtek. A következő területeken történt el őrelépés. A költségvetési politika szigorú maradt, és az általános kormányzati költségvetés 2006 első hét hónapjában a GDP 3,6 %-át kitevő többletet mutatott fel. A reálbérek 1,5%-kal nőttek 2006 első felében, ami lassúbb a termelékenység növekedésénél. Az áruexport-növekedés mintegy 30%-ra gyorsult fel 2006 első felében, és meghaladta az importnövekedést. Ennek eredményeképpen a kereskedelmi hiány enyhén csökkenni kezdett májusban és június végére a GDP 21 %–át érte el. Az alacsonyabb kereskedelmi hiánnyal párhuzamosan a folyó fizetésimérleg-hiány is csökkent júniusban, több mint egy éve először. A beáramló nettó közvetlen külföldi befektetések a folyó fizetésimérleg-hiány mintegy 75 %-át fedezik.

Ugyanakkor egyes, még javításra szoruló területeken további erőfeszítésekre van szükség. A folyó fizetésimérleg-hiány továbbra is magas, és a 2005. év végi 11,8%-ról 2006 júniusát megelőző 12 hónapban 14,3%-ra nőtt. Ez elsősorban a turizmusból származó alacsonyabb jövedelmeknek, a jelentősen alacsonyabb folyó transzfereknek és a jövedelemmérlegben tapasztalt alacsonyabb többletnek tudható be. A magas külső hiány leküzdésére ezért szoros makroökonómiai politikákat kell folytatni.

Privatizáció és ipari szerkezetátalakítás

A 2006 májusi jelentés megállapította, hogy a privatizációs folyamat, valamint a közm űvek liberalizációja és szerkezetátalakítása jól halad előre. A következő területeken történt további előrelépés. A privatizációs folyamat újra fellendült. A folyami hajózási társaság és a várnai hőerőmű értékesítése lezárult. Megkezdődött néhány távfűtési társaság privatizációs folyamata. Júniusban indították el a Bulgarian Air eladására irányuló pályázati eljárást. Az energiapiac liberalizációja a nagy felhasználók és a szolgáltatók közötti közvetlen szerződésekre vonatkozó küszöbök csökkenésével folytatódott.

Ugyanakkor egyes, még javításra szoruló területeken további erőfeszítésekre van szükség. Az állam által előírt privatizációs folyamatot véghez kell vinni. A tengerhajózási társaság privatizációs stratégiáját még felül kell vizsgáltatni a Minisztertanáccsal. A csatlakozásig be kell fejezni a Nemzeti Villamosenergia Vállalat és a Bulgargas közötti kapcsolatok szétválasztását, valamint a gáz- és villamosenergia-piacok liberalizálását. A vasúti társaságok pénzügyi helyzetét tovább kell fejleszteni.

Üzleti környezet

A 2006 májusi jelentés megállapította, hogy az igazságszolgáltatási rendszer működésének javításában, valamint a vállalkozásokra nehezedő szabályozási terhek további

könnyítésében további fejlesztések szükségesek. A következő területeken korlátozott el őrelépés történt. Az új polgári büntetőeljárási törvénykönyv javaslatát májusban benyújtották az Országgyűlés elé. Májusban elfogadták a csődtörvény módosításait. Júniusban a Gazdasági Növekedési Tanács cselekvési tervet fogadott el a jobb szabályozásról, beleértve a legproblematikusabb hatályos jogszabályok felmérését.

Ugyanakkor egyes, még javításra szoruló területeken további erőfeszítésekre van szükség. A cégjegyzékről szóló törvényt teljes mértékben végre kell hajtani és az elektronikus cégjegyzéket teljes mértékben működésbe kell hozni. További erőfeszítések szükségesek a szabályozási terhek további könnyítése érdekében, különösen azon jogszabályok esetében, amelyek a legnagyobb akadályokat gördítik az üzleti élet elé. A szabályozási hatásvizsgálatokat szisztematikusabban kell végrehajtani. Tovább kell fejleszteni az igazgatási és igazságügyi rendszerek működését.

A munkaerőpiac rugalmassága

A 2006 májusi jelentés megállapította, hogy a munkaerőpiac szabályozási keretét rugalmasabbá kell tenni. A következő területeken történt némi előrelépés. A munka törvénykönyvének májusi módosításai enyhén rugalmasabbá tették a munkaidőre vonatkozó rendelkezéseket. A kiegészítő munkát végző, speciális szerződéssel dolgozó alkalmazottak esetében a maximális heti munkaidőt 48 órára emelték. Írásbeli hozzájárulásuk esetén ezek a dolgozók túlórázhatnak. Emellett bizonyos esetekben az átlag heti munkaórák kiszámításához szükséges maximális referenciaidő hat hónapra emelkedett.

Ugyanakkor egyes, még javításra szoruló területeken további erőfeszítésekre van szükség. A munka törvénykönyve a munkaidőre és a határozott idejű munkára vonatkozóan túlságosan szigorú rendelkezéseket tartalmaz. A normál túlóra elvileg továbbra sem engedélyezett, kivéve bizonyos egyedi eseteket. A szolgálati idő után járó pótlékot még nem építették be a rendes bérezési struktúrába. A munkaerőpiac előtt álló akadályok leküzdéséhez elengedhetetlen az oktatási rendszer átfogó reformja.

2.3. A *közösségi vívmányok* kritériumai

Ez a szakasz a *közösségi vívmányok* azon területén elért fejlődést értékeli, amelyre 2006 májusában megnövelt erőfeszítéseket írtak elő; e két kategória az alábbi:

– Először azok a területek, amelyeken jelentős haladást értek el, és amelyek esetében (változatlan tempót feltételezve) Bulgária tervszerűen teljesíteni tudja a felkészülést.

– Másodszor pedig azok a területek, amelyek esetében további fejlődésre van szükség, és ahol Bulgáriának folytatnia kell a felkészülést.

2.3.1. Azon területek, amelyeken tervszerűen zajlik a felkészülés

2. fejezet: A személyek szabad mozgása

A **szakmai végzettségek kölcsönös elismerése területén** az egészségügyről szóló

törvényt 2006 júliusában módosították, az igazgatási kapacitások növelése pedig folytatódik, mind a képzés, mind a megfelelő igazgatási struktúrák további fejlesztése szempontjából. Fejlődés jegyezhető fel az egészségügyi foglalkozások tekintetében (orvosok, általános ápolók, fogorvosok, gyógyszerészek és szülésznők), a képzés koordinációja és a szakmai végzettségek kölcsönös és automatikus elismerése területén, amelyekre 2006 augusztusában rendeleteket fogadtak el. Bulgáriának biztosítania kell, hogy a fent említett jogszabályokat megfelelően végrehajtja.

3. fejezet: A szolgáltatásnyújtás szabadsága

A **bankágazatban** a pénzügyi konglomerátumok kiegészítő felülvizsgálatáról szóló törvény és a hitelintézetekről szóló törvényt 2006 júliusában elfogadták. 2006 júliusában módosították a bankbetétek garanciájáról szóló törvényt is. Bulgáriának még teljesítenie kell a hitelintézetek és befektetési vállalkozások tőkekövetelményeire vonatkozó új uniós jogszabályok átültetését.

A **befektetési szolgáltatások** és az **értékpapírpiacok** területén az értékpapírok nyilvános kibocsátásáról szóló törvény, valamint a bennfentes kereskedelemről és az értékpapír-piaci manipulációról szóló törvény módosításait a Tanács 2006 júliusában elfogadta, és a Parlament elé terjesztette elfogadásra. Az **információs társadalom** területén elfogadták az elektronikus kereskedelemről szóló törvényt. Bulgária jelentős fejlődést tett a bankágazat, a befektetési szolgáltatások, az értékpapírpiacok és az információs társadalom területén.

7. fejezet: Mezőgazdaság

Bulgáriában haladás történt a mezőgazdaság néhány területén. **Fejlődött a kifizető ügynökség felállítása, a kereskedelmi mechanizmusokkal kapcsolatos ismeretek és szakértelem, valamint a bor, az alkohol, a marhahús és a tej piacának közös szervezése. Hasonlóképpen jelentős fejlődést figyelhettünk meg az állategészségügy ágazatában, különös tekintettel az élő állatok és állati termékek kereskedelmének aspektusaira, valamint a zoonózisokra és az állatjólétre vonatkozó közös intézkedésekre.** Ez utóbbi esetében részletes elemzést készítettek az EU-szabványok betartásának tekintetében. A közösségi támogatásra irányuló megfelelő projekteket kidolgozták. Bulgária jó eredményeket ért el a fenti területeken.

8. fejezet: Halászat

A **felügyelet és ellenőrzés** tekintetében a kihalászott halmennyiség rögzítésére és a menetnapló vezetésére vonatkozó uniós jogi követelményeket átültették és végrehajtották. A **forrás- és flottaigazgatás** területén jelentős haladást értek el a műhold-alapú halászhajó-megfigyelési rendszerben, amelynek működése a várakozások szerint a csatlakozás id őpontjára minden érintett hajóra kiterjed majd. Bulgáriának az EU halászati ágazatra vonatkozó **strukturális alapjában** és a **piacpolitikában** való részvételére való felkészülés tekintetében az ország jelentős lépéseket tett az igazgatási kapacitás és a halászattal való kapcsolatának fejlesztésére. Emellett a Bizottság elé terjesztették a nemzeti stratégiai terv tervezetét.

9. fejezet: Közlekedés

Némi haladás történt a **tengeri közlekedés** területén. A Navybulgar felülvizsgált privatizációs stratégiáját augusztusban benyújtották a Parlament elé. A vizsgálatoknak a privatizációs eljárás véglegesítése által garantált függetlenségéig az összes vizsgálatot, kivéve a hajók és kikötőlétesítmények nemzetközi védelmi szabályzata és a hajók biztonságos üzemeltetéséről szóló nemzetközi szabályzat által szabályozottakat, valamint a biztonsághoz szükséges legénységre vonatkozó dokumentumok kibocsátását, hajóosztályozó társaságok végzik. A csatlakozáskor ezeket a vizsgálatokat csak az EU által elismert hajóosztályozó társaságok végezhetik.

10. fejezet: Adózás

Bulgária jelentős haladást tett a hozzáadottérték-adó (HÉA) területein. A HÉA területén a HÉA-ról szóló törvényt 2006 júliusában elfogadták. Ez többek között rendelkezéseket tartalmaz a Közösségen belüli rendszer átültetésére. Az IT-rendszerek összekapcsolhatósága területén Bulgária továbbra is jó úton halad, és a HÉA területén az elektronikus szolgáltatórendszerek időben való befejezésének tekintetében további er őfeszítéseket kell tenni.

13. fejezet: Szociálpolitika és foglalkoztatás

Bulgária jó eredményeket ért el a **munkajog** területén. A munka törvénykönyvét a *közösségi vívmányoknak* való megfelelés céljából 2006 májusában módosították a csoportos létszámcsökkentésekről, a vállalkozások átruházásáról, a részmunkaidős foglalkoztatásról, a határozott ideig tartó munkaviszonyról, a munkáltató fizetésképtelenségéről, a munkaidőről, az egyéni foglalkoztatási körülményekről szóló írásbeli értesítésről és a fiatal személyek munkahelyi védelméről szóló irányelvek tekintetében. További törvényeket fogadtak el a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv, az európai részvénytársaság és az európai szövetkezet statútumait kiegészítő irányelvek, a tájékoztatásról és konzultációról szóló irányelv, valamint az európai üzemi tanácsról szóló irányelv átültetése céljából. Ezért a hiányosságok legnagyobb részét pótolták. Ugyanakkor a Munkafelügyeleti Hatóság igazgatási kapacitását és belső ellen őrzési mechanizmusait tovább kell erősíteni ahhoz, hogy a területen biztosítsák a *közösségi vívmányok* hatékony és kiegyensúlyozott alkalmazását.

Jelentős fejlődés történt az **Európai Szociális Alap (ESZA)** kezelésére való felkészülés területén, különösen a személyzet további felvétele és a köztisztviselők képzése kapcsán.

21. fejezet: Regionális politika

Az **intézményi struktúrák** (igazgatási kapacitás) tekintetében Bulgária jó eredményeket ért el a különböző érintett szervekben a személyzetfelvételi tervek folyamatos végrehajtásával. Az EU-alapok adminisztrációjával foglalkozó köztisztviselőknek juttatott fizetésemelés megkönnyítette a képzett személyzet felvételét. A strukturális alapok hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében képzést tartottak az idevágó kérdésekről.

Az **ellenőrzés és az értékelés** területén jó eredményeket értek el az irányítási és információs rendszer alap kísérleti rendszerének befejezésével. Kezdeti képzést indítottak és az összes végfelhasználó számára átfogó képzési programot dolgoztak ki. Számos irányító hatóságon belül értékelő egységeket állítottak fel. Ennek ellenére valamennyi szinten tovább kell erősíteni a kapacitásépítést, hogy biztosítani lehessen az uniós forrásoknak a *közösségi vívmányok* tiszteletben tartása melletti maradéktalan felhasználását. Emellett a projektkiválasztási eljárásokat és a végrehajtást részletesen figyelemmel kell kísérni.

22. fejezet: Környezetvédelem

Bulgária jó eredményeket ért el a **nukleáris biztonság és a sugárvédelem** területén. A Nukleáris Szabályozási Ügynökség személyzetének száma nőtt, és ma már vannak közöttük az orvosi sugárterheléssel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó szakértők is.

23. fejezet: Fogyasztó- és egészségvédelem

Ezen a téren jelentős haladás történt. A bolgár jognak a közösségi vívmányokhoz történő igazítása mind a **biztonsághoz kapcsolódó**, mind a **biztonsághoz nem kapcsolódó területeken** jelentősen fejlődött a fogyasztói hitelről szóló törvény elfogadásával és a fogyasztóvédelemről szóló törvény módosításával. Új másodlagos jogszabályokba foglalták a fogyasztói szervezetek támogatási mechanizmusát és a fogyasztóvédelmi bizottság alapszabályait. Törvénytervezet készült a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéséről, de ezt a bolgár kormánynak még jóvá kell hagynia, a Parlamentnek pedig elfogadnia.

Mind az irányító, mind a végrehajtó szerveken belül megtörtént a pótlólagos személyzetfelvétel és képzés. Mindez a Fogyasztóvédelmi Bizottság (CCP) és a Koordinációs és Információs Tanács felállításával javította a **piacfelügyelet**. Ez utóbbi feladata a CCP és a másik három nagy piacfelügyeleti hatóság közötti együttműködés elősegítése. Az EU nem élelmiszeripari termékekre vonatkozó sürgősségi riasztórendszerében és az igazgatási nyomon követéssel végzett intenzív nyomozásokban való részvétel azt mutatja, hogy megfelelő a piacfelügyelet. A lezárt nyomozások 12%-a igazgatási intézkedést eredményezett, és nyolc esetben vontak vissza terméket a piacról.

A hatékony fogyasztói mozgalom kialakítása folytatódott azzal, hogy tizenegy bulgáriai **fogyasztói szervezetnek** juttattak pénzügyi forrásokat és az idevágó kérdésekben képzést tartottak személyzetüknek. Ezeket a nem kormányzati szervezeteket hivatalosan bevonták a piacfelügyeletbe a CCP-vel aláírt közös tevékenységi nyilatkozat óta. A fogyasztóvédelem céljai és mechanizmusairól tájékozató közkampány indult.

24. fejezet: Bel-és igazságügyi együttműködés

A **menekültügy** területén a menekültekkel foglalkozó ügynökség igazgatási kapacitását megfelelően megerősítették.

A **polgári- és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés** területén

ratifikálták a Nemzetközi Büntetőbíróság kiváltságairól és mentességeiről szóló megállapodást és az Európa Tanácsnak a terrorizmus megelőzéséről szóló egyezményét. Ami a büntetőjogi kérdésekben való nemzetközi igazságügyi együttműködésének min őségét illeti, 2006 júliusában elfogadták a vagyon vagy bizonyíték védelméről az EU-tagállamok által kibocsátott határozatok kibocsátásáról, elfogadásáról és végrehajtásáról szóló törvényt. Bulgária ezeken a területeken jó eredményeket ért el.

2.3.2. A további fejlődést igénylő területek

3. fejezet: A szolgáltatásnyújtás szabadsága

A **biztosítás** területén 2006 júniusában módosításokat fogadtak el a biztosításról szóló törvénykönyvhöz, amely kötelező viszontbiztosítási fedezetet ír elő, amelyet a garanciaalapnak kell jegyeznie.

Ugyanakkor sok érvénytelen rendszámú jármű közlekedik Bulgáriában. A garanciaalap viszontbiztosítási programját még nem hajtották végre. A fő kihívás továbbra is az Irodák Tanácsának égisze alatt a többoldalú megállapodás, valamint a kártérítési szervezetek és a garancialapok közötti megállapodás aláírása annak érdekében, hogy a bulgáriai járművek a kötelező felelősségbiztosításra (MTPL) irányuló határellenőrzések nélkül közlekedhessenek az EU területén, valamint a 4. gépjármű-biztosítási irányelv teljes körű alkalmazásának biztosítása. Következésképpen fennáll annak a veszélye, hogy a bulgáriai járművek határon történő MTPL-ellenőrzése kötelező lesz a csatlakozás után is, és a közúti balesetek áldozatainak kártérítését a kártérítési szervezetek nem vagy csak részben fogják biztosítani az irányelv 6. cikkének megfelelően.

A 2006 májusa óta elért fejlődésre építve Bulgária felkészülését a biztosítás területén a fennmaradó hónapokban folytatni kell.

A **személyes adatok védelme** tekintetében a bolgár szabályozást még nem igazították hozzá a *közösségi vívmányokhoz*. A személyes adatok védelméről szóló törvény módosításai még előkészületben vannak és az adatvédelmi bizottság kiegészítő személyzetének felvétele még nem fejeződött be. Meg kell oldani a regisztrációs és bejelentési rendszer költségvetési függetlenségének és működésének hiányosságait. Er ősíteni kell a szabályok betartását és a panaszok kezelését, és a felügyeleti hatóság részér ől hatékony fellépés szükséges a már rendelkezésre álló források felhasználásának és jogkörök alkalmazásának meghatározására.

4. fejezet: A tőke szabad mozgása

A **pénzmosás** területén fejlődés történt a pénzmosás elleni intézkedésekről szóló törvény módosításával, amely nagy részben a pénzmosás-elleni második EU-irányelv követelményeit tükrözi és a bolgár jogot a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével foglalkozó Pénzügyi Akció Munkacsoport felülvizsgált ajánlásaihoz igazítja. Bulgáriának bizonyítania kell azonban, hogy képes kézzel fogható eredményeket felmutatni a pénzmosással kapcsolatos ügyek kinyomozásában és perbefogásában. *(1.2 fejezetet is)*

5. fejezet: Társasági jog

Fejlődött Bulgáriában a **szellemi és ipari tulajdonjogok védelmének** területe. 2006 júliusában módosították a szabadalmakról szóló törvényt, 2006 augusztusában pedig módosításokat fogadtak el a védjegyekről és a földrajzi eredetmegjelölésről szóló törvényhez és az ipari tervezésről szóló törvényhez. Figyelemfelkeltést szolgáló konferenciát szerveztek a Szellemi Tulajdon Világszervezete és az Európai Bizottság támogatásával májusban Rousse-ban. 2006 augusztusában nemzeti figyelemfelkeltő kampányt indítottak az elektronikus médiában. A szellemi és ipari tulajdonjogok védelmének tanácsa kétszer ülésezett. A szellemi és ipari tulajdonjogok védelmével foglalkozó ipari egyesületekkel is tartottak megbeszélést. A képzéseken résztvettek az érintett minisztériumok, a szabadalmi hivatal, az ügyészek, valamint a vámtisztek. A szellemi és ipari tulajdonjogokkal kapcsolatos bűnözés továbbra is veszélyt és komoly kihívást jelent Bulgária számára. Az országnak biztosítania kell, hogy a védett teljesítmények felhasználói, így a kábeltelevízó-szolgáltatók, teljesítik jogdíjfizetési kötelességüket.

A nemrég módosított bolgár szabadalmi törvény tekintetében aggodalmak merültek fel olyan módosításokkal kapcsolatban, amelyek a gyógyszerek ideiglenes védelmi rendszerének csökkentéséhez vezetnek**.** Ez néhány esetben korlátozta a szerzett jogokat.

7. fejezet: Mezőgazdaság

Ami a belső piac állategészségügyi ellenőrzési rendszerét illeti, Bulgáriának még be kell fejeznie a harmadik országokból behozott élő állatok és állati termékek ellenőrzésének infrastruktúráját (a határállomásokon működő állat-egészségügyi állomások) és eljárásait a hatékony belső piaci ellenőrzési rendszer kialakítása érdekében, valamint működőképes, az érintett háziállat-fajok azonosítását, regisztrációját és mozgásellenőrzését szolgáló valós idejű, online, többfelhasználós adatbázisokkal kell rendelkeznie (nyomon követhet őség) . Az állatbetegségek ellenőrzésére tett intézkedéseknek kell garantálniuk, hogy az országban nincs klasszikus sertéspestis. Végül, ami a közegészségügyet illeti, Bulgáriának a tejágazatban a tejipari létesítmények között megfelelő nyerstejelosztást kell biztosítania.

9. fejezet: Közlekedés

A **légi közlekedés** területén az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (EASA) és az Egyesült Légügyi Hatóság (JAA) közös vizsgálatai jelentős és tartós hiányosságokat tártak fel a Bolgár Polgári Repülési Hatóság igazgatási kapacitásában, melyek miatt nem tudja biztosítani a szükséges biztonsági felügyeletet, végrehajtani a légi alkalmasságra, az üzembentartásra és a légi személyzet engedélyezésére vonatkozó közösségi követelményeket és biztosítani a Független Államok Közösségében tervezett flotta ezen követelményeknek való megfelelését.

Ahhoz, hogy Bulgária megfeleljen az EU idevágó repülésbiztonsági szabályainak, kiigazító cselekvési tervet kell benyújtania és azt szigorú ütemterv alatt végre kell hajtania az EASA-val szoros együttműködésben és annak irányításával az összes biztonsági hiányosság felszámolása érdekében. Az EASA ezután egy másik vizsgálat keretében ellenőrizni fogja

Bulgária csatlakozása előtt e terv végrehajtását.

10. fejezet: Adózás

A **közvetlen adózás** és a **kölcsönös segítségnyújtás** területén nem történt fejlődés, mivel a megfelelő jogi aktusokat még nem fogadta el a Parlament. Bulgáriának meg kell szüntetnie a beutazó turisták részére fenntartott vámmentes üzleteket.

13. fejezet: Szociálpolitika és foglalkoztatás

Ami a **közegészségügyet** illeti, előkészületben van a vérrel, a vérkészítményekkel, valamint a szövetekkel és sejtekkel kapcsolatos *közösségi vívmányokhoz* való jogi igazodás. A visszakövethetőségi követelményekre és a súlyos káros események és szöv ődmények bejelentésére vonatkozó EU-követelményeket átültették. Az érintett végrehajtó ügynökségek igazgatási kapacitását kis mértékben erősítették. A speciális intézetek jelenlegi hálózatának nyomozásait rendszeresen elvégezték, amelyeket szükség esetén igazgatási intézkedések és szankciók követtek.

Ami az egészségügyi szolgáltatásokhoz, a gyermekjóléti szolgáltatásokhoz, valamint az id ős emberek és a fogyatékkal élők ellátásához való hozzáférését illeti, jelentős er őfeszítésekre van szükség annak biztosításához, hogy az intézményekben az életkörülmények javuljanak, az intézményesítés csökkenjen és hogy a Bulgária szellemi fogyatékkal kapcsolatos politikájának végrehajtására irányuló 2004–2012 közötti nemzeti cselekvési tervében meghatározott fellépések megvalósuljanak. A **szociális párbeszéd** területén ugyan volt némi fejlődés 2006 májusa óta, a kétoldalú párbeszédet azonban nem erősítették meg kellőképpen, és a további kapacitásépítés iránti igény kérdése továbbra is nyitott. A reprezentativitási kritériumokat valamennyi, a társadalmi partnereket átfogó szervezet esetében pártatlanul kell alkalmazni. A háromoldalú párbeszédben való részvételt korlátozni kell a szociális partnerek azon szervezeteire, amelyek szociális mandátummal rendelkeznek. Bulgáriának ezen a területen gyorsítania kell az el őkészületeket.

A **társadalmi integráció** területén **számos kérdést kell még rendezni. Bulgáriának folytatnia kell** elemző munkáját, valamint a szegénységgel és a társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos szociális statisztikák fejlesztését, összhangban a társadalmi integráció uniós mutatószámaival. Folytatni kell a sérülékeny társadalmi csoportok, különösen a romák helyzetének javítására irányuló, valamint az azok teljes társadalmi integrációját elősegítő erőfeszítéseket.

Bulgáriában némileg fejlődött a **diszkrimináció elleni** fellépés területe. Ugyanakkor a Diszkriminációellenes Bizottság igazgatási kapacitását meg kell erősíteni. A romák bolgár társadalomba történő egyenlő integrációját célzó keretprogram hatékony végrehajtását szolgáló erőfeszítések elégtelennek bizonyultak.

14. fejezet: Energia

A **versenyképesség és a belső energiapiac** tekintetében korlátozott fejlődés történt. A villamos energia és a gáz piacának teljes megnyitása folyamatban van, bár folyamatos er

őfeszítések szükségesek a NEK és Bulgargas a villamosenergia- és gázszolgáltató társaságok szerkezetátalakításának befejezéséhez. Bulgáriának a csatlakozás időpontjára meg kell szüntetnie a jelenlegi export/import monopóliumokat, az energiatörvénynek megfelelően.

A **nukleáris energia és a nukleáris biztonság** területén némi fejlődés történt. A bolgár hatóságok megfelelő leszerelési stratégiát dolgoztak ki a Kozloduj Atomerőmű 1-4. blokkjának mihamarabbi bezárására és ezt követő leszerelésére tett kötelezettségvállalásaik teljesítése érdekében,

ugyanakkor a javasolt fellépések végrehajtásában folytatni kell az erőfeszítéseket. Véglegesíteni kell még a stratégia végrehajtásához szükséges működési és igazgatási fellépéseket, különösen a nukleáris hatóság hozzájárulását a leszereléshez és felszámoláshoz kellő előkészítő tevékenységeket lehetővé tevő engedélyváltozatáshoz az 1. és 2. blokkhoz, valamint a 3. és 4. blokkhoz a "zéró feszültség" engedély kiadását. Ehhez következetesen végre kell hajtani a felülvizsgált stratégiát, amely garantálja az erőm ű mind a négy blokkjának visszafordíthatatlan bezárását.

15. fejezet: Iparpolitika

A **privatizáció és a szerkezetátalakítás** területén történt némi haladás. *(Lásd a gazdaságról szóló fejezetet is)* Ugyanakkor az acélipar szerkezetátalakításának tekintetében csekély fejlődés történt. Bulgária a szerkezetátalakítási időszak 2008-ig való meghosszabbítását kérte, 2008-ig kiterjesztette az állami támogatás visszakövetelésének lehetőségét, amennyiben a feltételek nem teljesülnek.

19. fejezet: Elektronikus hírközlés és az információs technológiák

Az **elektronikus hírközlés és az információs technológiák** területén maradtak még megoldatlan kulcskérdések. A 2002-es *közösségi vívmányokat* átültető új elsődleges jog elfogadása és az ezt követő másodlagos jog elkészítése **még folyamatban van**. Még nem tették meg az általános mobiltelefonálási árakra és hatékony költségszámláló rendszerek alkalmazására irányuló megfelelő szabályozási intézkedéseket. Ezek az intézkedések biztosítják az árral kapcsolatos kötelezettségek hitelességét és igazságosságát a kapcsolásban, a szétkapcsolásban, a hozzáférésben és a kiskereskedelmi hangos hívásszolgáltatásokban. Emellett a Nemzeti Szabályozó Hatóság számára erősített kapacitást és teljes függetlenséget kell nyújtani szabályozó feladatainak ellátásához. Bulgária előkészületei továbbra is elégtelenek ahhoz, hogy megfeleljen az EU szabályozási kereteinek a csatlakozás időpontjára.

21. fejezet: Regionális politika és a strukturális eszközök összehangolása

A **programozás** ütemterv szerint halad. Ugyanakkor tovább kell fejleszteni a jól el őkészített projekteket tartalmazó projektadatbázis felállítását. Fennáll a veszélye annak, hogy Bulgária nem fog elégséges számú projektet kidolgozni a csatlakozás időpontjára, és ezért nem tudja majd teljes mértékben felvenni a strukturális alapok által biztosított pénzügyi juttatásokat.

Eredményeket kell még felmutatni a szabályos és hatékony **pénzügyi irányítási és ellen őrzési rendszer** felállítása és működtetése terén, különösen a belső ellenőrzési egységek tekintetében, amelyek munkájukat csak korlátozott mértékben végezték és nem érték el a megfelelő normát. A személyzetfelvétel és –képzés terén történt fejlődés, de a komplex felvételt és a képzési terveket még fejleszteni kell. Elkészültek az eljárási kézikönyvek tervezetei. Ezeket a kézikönyveket gyorsan véglegesíteni kell és az ezekkel kapcsolatos képzéseket meg kell tartani. Az eljárásokat tesztelni kell és a gyakorlatot be kell vezetni. Míg az előzetes ellenőrzést végző csoportokat minden irányító hatóságnál felállították, az idevágó közbeszerzési eljárások szabályos végrehajtását e tekintetben még bizonyítani kell.

22. fejezet: Környezetvédelem

Nem került sor speciális fellépésekre a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése (IPPC) és a NATURA 2000 területén tartandó figyelemfelkeltés és tudatosítás tekintetében a **horizontális jogszabályok** területén. A környezeti hatásvizsgálat mindenki számára hozzáférhető regiszterének létrehozásához pénzügyi forrásokat különítettek el. Ugyanakkor a regisztert még nem hozták létre.

A **hulladékgazdálkodás** tekintetében csekély fejlődést értek el a regionális szintű személyzetfelvételben. A hulladékártalmatlanító létesítmények integrált hálózatának kifejlesztésének nem szentelnek elég figyelmet.

A **vízminőség** tekintetében el kell még fogadni a vízről szóló törvény módosítását a vízről szóló uniós keretirányelvnek való teljes megfelelés céljából.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Az igazgatási kapacitást tovább kell erősíteni a humánerőforrások, a laboratóriumok és a felszerelések tekintetében, különösen regionális szinten.

Fejlődés történt a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése (**IPPC), valamint a kockázatkezelés** tekintetében. Az integrált engedélyek száma eddig összesen 108-ra emelkedett a 2007. október végére összesen kibocsátandó 230-ból. A többi létesítmény területén elindították az eljárásokat. Ugyanakkor a fennmaradó engedélyek kibocsátását és az összes engedély betartatását folytatni kell a folyamat időben történő lezárása érdekében.

A **levegőminőség** tekintetében az átültetés hátramaradt. Nagyobb erőfeszítés szükséges még ahhoz, hogy teljes mértékben átültessék a fennmaradó, levegőről szóló irányelveket (környezeti levegő, nemzeti kibocsátási küszöb, kibocsátási kvóták kereskedelme, a folyékony tüzelőanyagok kéntartalma).

Jelentős erőfeszítések szükségesek az e területeken hozott intézkedések végrehajtásának ütemterv szerinti végrehajtásához.

24. fejezet: Bel-és igazságügyi együttműködés

Haladás történt a **schengeni *vívmányok* és az EU jövőbeli külső határainak kezelése** tekintetében. Az integrált határellenőrzési stratégia és cselekvési terv végrehajtását köve ően 2006 májusában közös nyomozói csoportot vezényeltek a határzónába, és 2006 júniusában a vám- és határőrség tisztjeinek közös mobilizálható csoportja kezdte meg m űködését a határzónában. Jelenleg 13 ilyen csoport működik. 2006 júniusában Bulgária cselekvési tervet fogadott el arra, hogy az EU-csatlakozás után egy későbbi stádiumban csatlakozzon a SIS II-hez. Jó úton haladnak a schengeni térséghez való csatlakozás el őkészületei, melyet az uniós tagállammá válást követően terveznek, de Bulgáriának a gyakorlatban is bizonyítania kell, hogy a felkészülés teljes mértékben a SIS II-re összpontosít, és nem a SIS I+-ra. A kiegészítő személyzet felvétele folytatódott: a 2006-ra előirányzott 200 pótlólagos határrendésztisztből 137-et felvettek. 2006 júliusában a leszovói határátkelőhelyen (a bolgár-török határon) kísérleti projektként bevezették az "egykasszás" elvet, de ezt ki kell még terjeszteni Bulgária határaira, hogy a határokon a korrupt gyakorlatok kockázatát csökkentsék. 2006 augusztusában a bolgár határrendészet és az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség (FRONTEX) együttműködési megállapodást írtak alá. Szintén augusztusban megállapodást írtak alá Romániával az államhatár-rendszerről, valamint a határokkal kapcsolatos kérdésekben való együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról. A 2006 májusától szeptemberéig tartó időszakban 220 személyt tartóztattak le a bolgár államhatárnál, míg 499 személy belépését visszautasították a határátkelőhelyeken.

Bulgária határai továbbra is nagyon sebezhetők az ember- és árucsempészet szempontjából, és a modern felszerelésekbe történő beruházásokat, valamint a személyzet megfelelő képzését folytatni kell a magas szintű ellenőrzés biztosítása érdekében.

A **kábítószer** elleni küzdelem területén a Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpont keretében működő Nemzeti Tájékoztatási Központ igazgatási kapacitását nem erősítették meg. Bulgária továbbra is a kábítószercsempészet fő tranzitországa. A kábítószer elleni intézkedések hatékony végrehajtása továbbra is kihívás. 2006 májusa óta közel 180 kg heroint, 30 kg hasist, több mint 200 kg amfetamint és kisebb mennyiségű marihuánát, ecstasy-t és kokaint foglaltak le a bolgár határokon.

Az **adatvédelemről** lásd 3. fejezet.

28. fejezet: Pénzügyi ellenőrzés

Az **EU pénzügyi érdekeinek védelme** tekintetében a csalás elleni küzdelem terén megfigyelhető némi haladás. A csalás elleni stratégiát és cselekvési tervét fejlesztették, és az intézkedéseket mára végrehajtották a gyakorlatban is. Júliusban az AFCOS-on belül új központi egységet hoztak létre a megfelelő nemzeti szervek koordinálási kapacitásának, a csalás elleni küzdelemben az OLAF-fal való együttműködésnek és az EU pénzügyi érdekeinek védelmének erősítésére. A központi egység megfelelő működése és a megfelel ő nemzeti szervekkel a struktúrában való teljes együttműködés most már biztosítja az EU pénzügyi érdekeinek megfelelő védelmét.

3. A *közösségi vívmányok* bolgár nyelvre történő lefordítása

Bulgáriának még a *közösségi vívmányok* mintegy 1,4 %-át (körülbelül 1 360 oldalt) kell lefordítania és mintegy 16 %-át (körülbelül 15 000 oldalt) kell lektorálnia. Figyelembe véve a fordítások elkészítésének más szakaszaiban tapasztalható helyzetet (a szövegek javítása, korrektúra és az intézmény jogi lektorai általi véglegesítés), megállapítható, hogy a teljes oldalszámnak (azaz körülbelül 48 000 oldalnak) mintegy 51%-a nem készült még el a Hivatalos Lap különkiadásához, amelyet a csatlakozás napjától kell közzétenni.

A másodlagos jogalkotás jogbiztonságának biztosítása érdekében kiemelt fontossággal bír, hogy a közösségi vívmányok a csatlakozást megelőzően teljes egészében fordításra és lektorálásra kerüljenek. A Bizottság felkérte Bulgáriát e cél elérésére irányuló er őfeszítéseinek fokozására.

ORSZÁGMELLÉKLET – ROMÁNIA

1. A májusi jelentés következtetéseiben kiemelt, további intézkedést igénylő témák

1.1. Politikai kritériumok

Igazságszolgáltatási rendszer

További haladás történt az igazságszolgáltatási rendszer reformjának területén. Az igazságszolgáltatási rendszer reformjára vonatkozó nemzeti stratégia és cselekvési terv végrehajtása folytatódott. 2006 májusában elfogadták a jogi közvetítésről szóló törvényt, amely alternatív vitarendezési rendszert hoz létre. A törvény végrehajtásának felügyeletére közvetítő tanácsot hoznak létre. Az Igazságügyminisztérium, a Legfelsőbb Bírói Tanács, gyakorló bírák és ügyészek, ügyvédek és külföldi szakértők megkezdték a polgári törvénykönyv és a büntetőtörvénykönyv, valamint a két kapcsolódó eljárási törvénykönyv alapvető felülvizsgálatát. Várhatóan 2007 harmadik negyedévére készül el. A Legfelsőbb Bíróság polgári kollégiuma előtt álló függő ügyek száma a 2006. február végi 6 126-ról szeptemberre 5 160-ra csökkent.

2006. júliusában lemondott Románia főügyésze, valamint a román hírszerző szolgálat, a kémelhárító szolgálat és a belügyminisztérium hírszerző és belbiztonsági igazgatóságának vezetői, miután egy terrorizmussal kapcsolatos bírósági eljárás terheltje elmenekült az országból. Az igazságügyi nyomozók előzetes nyomozásba kezdtek az érintett ügyészek és bírák tevékenységével kapcsolatban.

A Legfelsőbb Bírói Tanács megkezdte a bíróságok által tárgyalt ügyek különböző típusainak összetettség szerinti rangsorolását, valamint az azokra fordított átlagos idő mérését annak érdekében, hogy segítse a bíróságokat az igazságügyi rendszer rendelkezésére álló humán erőforrás hatékonyabb kezelésében. 17 bíróságon kísérleti projektet indítottak útjára, amelynek keretében a bírák tehermentesítése érdekében a törvényszéki írnokok további olyan adminisztratív feladatokat vesznek át, amelyeket jelenleg a bírák látnak el. Júniusban a Legfelsőbb Bírói Tanács a bírák fegyelmi szankcionálására vonatkozó jogszabályok tökéletesítésére tett javaslatot. A cél annak biztosítása, hogy azon bírák, akik ellen vizsgálat folyik, korai nyugdíjaztatással ne bújhassanak ki a szankciók alól, továbbá hogy a Legfelsőbb Bírói Tanács hivatalból történ ő eltávolításukra vonatkozó kezdeti határozatát követően ne folytathassák az ítélkezést.

A Legfelsőbb Bírói Tanács cselekvési terve az ütemterv szerint kerül végrehajtásra. Az alábbi intézkedéseket hozták: először is, belső szabályokat fogadtak el, amelyek megakadályozzák, hogy a Tanács tagjai saját bíróságukat vagy ügyészségüket érintő fegyelmi ügyekben szavazzanak; másodszor, lépéseket tettek a törvény következetesebb értelmezése és alkalmazása érdekében; harmadszor, objektívabb kritériumokat határoztak meg a bírák és ügyészek előmeneteléhez; és végül negyedszer, új, objektív kritériumokat dolgoztak ki a nyomozási osztály személyzetének felvételéhez, illetve három új igazságügyi nyomozó kiválasztása során alkalmazták is azokat.

2006 májusában a parlament megerősítette a 25 bíróság felújításáról szóló szerződést. A bukaresti Igazságügyi Palotát augusztusban újból megnyitották, jelenleg ott székel a Bukaresti Fellebbviteli Bíróság és egy helyi bíróság. Folytatódott az igazságügyi rendszer korszerű információtechnológiai és kommunikációs berendezésekkel történő felszerelése, és 2006 júliusára valamennyi bíróságot összekapcsolták egy biztonságos hálózat segítségével. E hálózat valamennyi ügyészségi iroda összekapcsolásával történő kibővítése folyamatban van. Az ügydokumentációs és -kezelési rendszerszoftver a 237 román bíróság közül 152-ben, a 235 román ügyészi hivatal közül pedig 40-ben működik. A bíróságok 82%-ában, valamint az ügyészi irodák 90%-ában helyi hálózatokat (LAN) hoztak létre. 2006 júliusa óta valamennyi bíróság és ügyészi hivatal online hozzáféréssel rendelkezik a jogszabályokhoz és az ítélkezési gyakorlathoz.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Az országban nem mindenhol biztosított még minden bírói szinten a jog következetes értelmezése és alkalmazása. A Legfelsőbb Bírói Tanács tizennégy választott tagja közül öt esetében továbbra is felmerülhet az összeférhetetlenség nyomozási kérdésekben, mivel vezető pozíciót töltenek be bíróságokon vagy ügyészi irodákban. A jelenlegi nyomozók túlnyomó többsége esetében az objektivitás nem elegendő mértékben biztosított. Az új eljárásnak megfelelően, az üres posztok számának csökkentése és a nyomozók körében a regionális képviselet növelése érdekében, új nyomozókat kell felvenni. A Legfelsőbb Bírói Tanács nem foglalkozott még annak kérdésével, hogy a Legfelsőbb Bírói Tanács tagjainak nem etikus magatartása negatívan befolyásolja a Tanács mint kollektív testület hírnevét. Nem fogadtak még el új, a jogi segítség keretére vonatkozó jogszabályt. Nem nevezték még ki az új főügyészt. Nem történtek még lépések a Közigazgatási Minisztérium súlyos irányítási hiányosságainak, mint például a munka rendkívül egyenlőtlen elosztása, a fontos képzések hiánya és a statisztikagyűjtésre való képtelenség kezelésére. Ezt a témát prioritásként kell kezelni.

Összefoglalva, továbbra is előrehaladás figyelhető meg az igazságszolgáltatási rendszer reformjának területén, különösen igazgatási kapacitásának erősítésében. További er őfeszítésekre van szükség a jog következetesebb értelmezésének és alkalmazásának biztosításához a jogbiztonság megteremtése érdekében. Miközben a Legfelsőbb Bírói Tanács újonnan elfogadott cselekvési terve révén megkezdte néhány olyan kulcsfontosságú kérdés rendezését, amellyel az igazságügyi rendszer áll szemben, a Tanács néhány tagjával kapcsolatban továbbra is fennállnak esetleges összeférhetetlenségi és etikai aggodalmak. Lépéseket kell tenni a Közigazgatási Minisztérium irányítási hiányosságainak kezelésére is.

Korrupció elleni intézkedések

Románia további haladást ért el a korrupció elleni küzdelemben. A korrupció elleni küzdelemre vonatkozó nemzeti stratégia és cselekvési terv végrehajtása folytatódott. 2006 júniusában elfogadták a büntető törvénykönyv módosítását, amely bevezette a jogi személyek büntetőjogi felelősségét. Júliusban új jogszabályt fogadtak el a politikai pártok finanszírozási szabályainak szigorításáról.

A magas szintű korrupciós ügyek gyanújában indított pártatlan nyomozások minősége és mennyisége tovább nőtt. Az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság (DNA) három magas szintű korrupciós ügyben indított nyomozást, amelyekben egy korábbi parlamenti képvisel ő, egy helyi önkormányzat vezető személyisége és egy főtisztviselő érintettek. A DNA magas szintű korrupciós ügyben hét személy ellen emelt vádat, akik közül négyen a kormánykoalíció politikusai, ketten ellenzéki politikusok, egy pedig sikeres üzletember. A DNA vádat emelt továbbá öt bíró ellen, további kettő ellen pedig vizsgálatot folytat. 2006 márciusa óta a DNA összesen 199 gyanúsított ellen emelt vádat, a bíróságok pedig 87 terhelt esetében hoztak előzetes ítéletet, továbbá 82 végleges ítéletet hoztak a DNA által kezdeményezett ügyekben. A DNA vizsgálatainak minősége tovább javult, amit jól mutat az előző vezetés által lezárt ügyek újbóli megnyitása, valamint az, hogy új vizsgálatokat indítottak a régóta tartó közbeszerzési botrányok ügyében. Hatékonyabbá vált a korrupcióellenes keretrendszer: több DNA-vizsgálatot indítanak állami ellenőrző szervekt ől kapott információk alapján. Májusban a DNA-hoz további 56 álláshelyet csoportosítottak.

A Közigazgatási és Belügyminisztérium Korrupcióellenes Igazgatóságának (DGA) személyzete nemzeti és helyi szinten jelenleg összesen 298 főt tesz ki. Május óta a DGA 615 személy ellen folytatott előzetes vizsgálatot, valamennyi anyagot továbbította az illetékes ügyészi hivatalnak, ami 157 vádemelést eredményezett. A DGA feddhetetlenségi vizsgálatokat is végrehajtott, amelyek korrupcióra derítettek fényt a minisztériumon belül. Májusban és júniusban az Országos Vámhivatal személyzetén belül 42 ellenőrzést végzett, beleértve a polgári panaszokon alapulókat is, majd az ellenőrzések alapján megbüntetett 41 főt, egy dossziét pedig további nyomozásra megküldött a DNA-nak. Szeptemberben a DGA és a DNA különböző közös akcióinak eredményeként letartóztattak többek között 30 vámhivatalnokot, valamint különböző egyéb közhivatalnokokat, ami a két korrupcióellenes szerv jó együttműködését bizonyítja.

Két nemzeti kampányt indítottak útjára annak érdekében, hogy a polgárok és a köztisztviselők körében – ide értve a bírói testületeket is – tudatosítsák a korrupció negatív következményeit.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Valamennyi politikai szereplő részéről világos politikai szándékra van szükség annak bizonyítására, hogy a korrupció elleni küzdelem terén elért jelenlegi pozitív fejlődés fenntartható és visszafordíthatatlan. A Parlamentben kísérletek történtek a javasolt Országos Integritási Ügynökség hatékonyságának csökkentésére azon törvénytervezet Parlamenten keresztül vezető útja során, amelynek a korrupció elleni nemzeti stratégia és cselekvési tervben történő elfogadására Románia kötelezettséget vállalt.

A Parlamentben arra is történt kísérlet, hogy megváltoztassák a román főügyész és az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság vezetőjének kinevezési eljárását, ami további jogi és intézményi bizonytalanságot okozna a korrupcióellenes keretrendszerben. Az Igazságügyminisztérium és a DNA által vezetett reformokat ki kell egészíteni valamennyi más végrehajtó hivatal, a jogalkotók és a bírói testületek tartós erőfeszítéseivel. A magas szintű korrupciós ügyekben és a szervezett bűnözés kapcsán tovább kell javítani a két

szakosodott ügyészi hivatal közötti együttműködést. Továbbra sem biztosított, hogy valamennyi bíró elegendő szaktudással rendelkezzen összetett pénzügyi és gazdasági b űnügyek meghallgatásához és ilyen ügyekben való ítélkezéshez. Ezidáig nem született végleges ítélet a DNA által 2005 szeptemberében indított új vizsgálatokon alapuló magas szintű korrupciós ügyekben. A korrupció továbbra is általános problémát jelent. Bizonyos ágazatok, mint például az egészségügy, az oktatás és a helyi önkormányzatok különösen sérülékenyek.

Összességében folytatódik a haladás a korrupció elleni küzdelem terén, különösen ami a nyomozások megkezdését és a vádemelést illeti. A jelenlegi haladás fenntarthatóságának és visszafordíthatatlan voltának biztosításához további vádemelésekre, perekre, a bűnösök elítélésére és visszatartó erejű ítéletekre van szükség a magas szintű ügyekben. Minden politikai szereplőnek demonstrálnia kell a korrupció elleni komoly és hatékony küzdelem iránti elkötelezettségét, valamint biztosítani kell, hogy senki sem áll a törvények felett. Amint létrehozzák a hatékony Integritási Hivatalt és tökéletesítik a korrupciós ügyekkel és a szervezett bűnözéssel foglalkozó ügyészek közötti együttműködést, biztosítani kell a jogi és intézményi korrupcióellenes keretrendszer stabilitását.

1.2. A *közösségi vívmányok* kritériumai

A kifizető ügynökségek akkreditálása

Az utóbbi időben haladást értek el a kifizető ügynökségek felállításában. A szoftver-alkalmazás fejlesztésével megbízott informatikai céggel július 15-én került sor a szerződés aláírására, és július végén megkezdődtek a munkálatok, melyekre részletes tervet dolgoztak ki További információtechnológiai hardver-berendezéseket szereltek fel. További munkaerőt vettek fel és megkezdték a képzéseket.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Továbbra is számos kérdést kell rendezni a kifizető ügynökségek kapcsán a megfelelő IT-rendszer kellő időben való alkalmazását, a személyzet megfelelőségét, a berendezéseket és irodai felszereléseket, valamint az irányítási és ellenőrzési eljárások nagy többségének tökéletlenségét illetően.

Összességében valós a veszélye annak, hogy a kifizető ügynökségek nem fognak megfelel ően működni a csatlakozás időpontjára.

Integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer (IIER)

Az utóbbi időben haladást értek el az IIER felállításában. Az IIER szoftver-alkalmazás fejlesztésével megbízott informatikai céggel július 15-én került sor a szerződés aláírására, és július végén megkezdődtek a munkálatok. Ezekre részletes tervet dolgoztak ki, valamint kidolgozták a mezőgazdasági üzemek nyilvántartási modulját. A mezőgazdasági termelők nyilvántartása a mezőgazdasági termelők többségéről tartalmaz adatokat, és további haladást értek el a mezőgazdasági termelők nyilvántartása és a mezőgazdasági parcella azonosító rendszer/térinformációs rendszer (MaPER/GIS) közötti kapcsolat létrehozása terén. Pótlólagos erőforrásokat biztosítottak a MaPER/GIS felállításához

kapcsolódó munkálatokhoz, ami meggyorsította a munkát.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Továbbra is számos kérdést kell rendezni a megfelelő IIER IT-rendszer kellő időben való alkalmazása, a mezőgazdasági parcella azonosító rendszer/térinformációs rendszer (MePAR/GIS) befejezésének szoros ütemterve, valamint a rendszer minősége kapcsán. További munkaerőt kell felvenni és kiképezni továbbá a helyszíni ellenőrzésekre, meg kell vásárolni a felszereléseket és be kell fejezni az eljárási útmutatókat.

Összességében valós a veszélye annak, hogy az IIER nem fog megfelelően működni a csatlakozás időpontjára. A rendszer bevezetése előtt rendelkezésre álló teljes időszakban megerősített erőfeszítésekre lesz szükség az IIER működőképességének biztosítása érdekében.

Fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (TSE) és állati melléktermékek

Romániában jelentős előrelépés történt az elpusztult állatok és az állati termékek gyűjtése és kezelése terén (TSE). Tenderszerződést írtak alá egy magyar-román konzorciummal az állati melléktermékek gyűjtéséről, ártalmatlanításáról és kezeléséről. Kidolgozták a hulladékfeldolgozási rendszer jövőbeni, 2007 januárjától működő szervezetét. A Popesti, Coldea és Dej területén működő három meglévő hulladékfeldolgozó üzemet korszerűsítik annak érdekében, hogy azok alkalmasak legyenek az állati melléktermékek uniós normáknak megfelelő kezelésére. Mindegyik létesítmény átszervezésére és korszer űsítésére vonatkozóan részletes programról született megállapodás az állat-egészségügyi hatóságok és a konzorcium között. 1. és 2. veszélyességi kategóriájú állati hulladékot (nagy fertőzési veszélyt jelentő anyag) csak Coldeában kezelnek majd, míg a popesti és a deji üzem a 3. veszélyességi kategóriájú állati hulladékot (kis fertőzési veszélyt jelentő anyag) dolgozza fel. A coldeai üzem által kibocsátott hulladékot két égetőmű kezeli majd. A konzorcium programja 21 köztes gyűjtőüzem felállítását és a szállítóeszközök beszerzését is tartalmazza. A konzorcium a felhalmozódott hús és csontos hús készletek legnagyobb részének elégetésére is kötelezettséget vállalt.

Emellett a konzorcium négy új hulladékfeldolgozó üzem építését tervezi a jelenlegi üzemek fokozatos kiváltására. Az uniós követelményeknek megfelelő romániai hulladékfeldolgozó rendszer létrehozásának irányítására 2006 júniusában bizottságot állítottak fel. Minden megyei hatóság kinevezett valakit a hulladékfeldolgozó rendszer fejl ődésének felügyeletére.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A hulladékfeldolgozó üzemek korszerűsítésére és megépítésére előirányzott 2006. november végi határidő igen szoros, tekintettel a román állat-egészségügyi hatóságok jóváhagyása és annak a Bizottsághoz történő bejelentése szükségességére. Ugyanezen aggodalmak érvényesek továbbá a köztes gyűjtőüzemek létrehozására és/vagy korszer űsítésére is, továbbá a szállítóeszközök beszerzésének időzítésére.

Adóhatóság – számítógépes rendszerekkel való összekapcsolhatóság

Románia jelentős haladást ért el az alábbiakra való felkészülésben: HÉA-információ csererendszer (VIES), az e-szolgáltatások HÉA-ja és a jövedéki árumozgás ellenőrzési rendszere (EMCS). A román Pénzügyminisztérium átvette a rendszer bevezetésének feladatát, amelyre projekt-csoportot hozott létre. Románia sikeresen teljesített a VIES és az EMCS alkalmazások megfelelési tesztjén, teljesítve ezzel az e téren vállalt kötelezettségeit. A VoES fejlesztése jó úton halad afelé, hogy a csatlakozásra teljesen működőképes legyen, feltéve, hogy Románia fenntartja a haladás jelenlegi ütemét.

2. Egyéb témák, amelyek 2006 májusában további erőfeszítéseket igényeltek

A dokumentum e szakasza Románia a politikai, gazdasági kritériumok és a *közösségi vívmányok* azon kérdéseiben elért fejlődését értékeli, amelyek a májusi jelentésben még függőben voltak.

2.1. A politikai kritériumok

Közigazgatási reform

Haladás történt a közigazgatási reform területén. A Parlament júliusban két kulcsfontosságú törvényt fogadott el. Az első a helyi önkormányzatok pénzgazdálkodásáról szóló törvény, amely a decentralizáció jogi keretét teszi teljessé, a második pedig a közszolgálati statútumot módosító köztisztviselői törvény. Folytatódik a hatáskörök központi kormánytól a legmegfelelőbb helyi szintre történő delegálását biztosító munka. Ütemterveket és eljárásokat állítanak össze a felelősségi körök és az er őforráskezelés decentralizálására, beleértve a pénzügyeket is. A decentralizálási folyamat most kezdődik.

A köztisztviselőkről szóló módosított törvény célja az igazgatási decentralizáció. Emellett javítja a felvételi eljárást és meghatározza a köztisztviselők jogait és felelősségi körét. Meg kívánja továbbá határozni a magas szintű köztisztviselők karrier-struktúráját és felvételi eljárását, és politikamentessé kívánja tenni a közszolgálatot.

A politika alakításának javítása tekintetében történt némi haladás. Meghatározták a kormány Főtitkárságának szerepét. A kormány kézikönyvet állított össze a hatásértékelési módszertanról, valamint átfogó módszertant dolgozott ki a minisztériumok és a kormány Főtitkársága szintjén történő stratégiai tervezéshez. Ez utóbbi magában foglalja azon intézkedéseket, amelyek világos és átfogó keretet nyújtanak a hatóságoknak a közpolitikák a civil társadalom aktív bevonásával történő részletes kidolgozásához és koordinálásához.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Az új közszolgálati statútumot kiegészítő, a köztisztviselők egységes bérezési rendszerér ől szóló törvény tervezete valószínűleg tovább késik. A kormány a jogi aktusok elfogadásához továbbra is sürgősségi rendeleteket alkalmaz (2006 februárja és júliusa között 105-öt fogadott el). Ez megkerüli a parlament jogalkotási és felügyeleti jogkörét és csak kivételes körülményekre kellene korlátozódnia.

Emberkereskedelem

2006 augusztusában fogadták el az emberkereskedelem elleni küzdelem 2006-2010 közötti időszakra vonatkozó stratégiáját és cselekvési tervét. Haladás történt az emberkereskedelem megelőzésével foglalkozó és az áldozatoknak nyújtott segítséget ellen őrző nemzeti ügynökség üres álláshelyeinek feltöltésében. Nyolc regionális irodát és egy informatikai rendszert hoznak létre, hogy segítséget tudjanak nyújtani a hazatérő

áldozatoknak. Egy részben államilag finanszírozott programot terveznek az áldozatok szükséges orvosi, pszichológiai és jogi segítséggel való ellátására. 2006-ban ezidáig összesen 130 áldozatnak nyújtottak segítséget államilag működtetett vagy nem kormányzati szervezet által működtetett központban, vagy az áldozat otthonában. 2006 májusában 45 emberkereskedelemmel kapcsolatos ügyet derítettek fel, amelyekben 91 emberkereskedő vett részt – közülük 15-öt letartóztattak.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

További erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy megkönnyítsék az áldozatok visszailleszkedését a társadalomba. Az ügynökség 34 álláshelyéből 16 továbbra is betöltetlen. Még nem került elfogadásra olyan bővített költségvetés, amely tükrözné az ügynökségre ruházott felelősségi köröket. A visszatért áldozatok nyilvántartásba vételéhez szükséges informatikai rendszer még nem működőképes, és csupán néhány intézkedés segíti az áldozatok visszailleszkedését a társadalomba.

Az őrizetbe vett személyekkel való rossz bánásmód és a börtönkörülmények

A fogvatartás körülményei tekintetében történt némi haladás. A román rendőrség hat fogházat felújított és egyet bezárt. Májusban és júniusban a rendőrség kilenc megyében és öt bukaresti rendőrőrsön folytatott vizsgálatot a bírósági tárgyalást megelőző fogvatartás körülményeivel kapcsolatban. A vizsgálatok során nem találtak példát sem az emberi jogok, sem az eljárási szabályok megsértésére, így például arra, hogy a bírósági tárgyalást megelőzően fogvatartottak egy cellába kerültek volna elítélt foglyokkal. A Bűnüldözési Igazgatósághoz három panasz érkezett rendőrök által gyakorolt rossz bánásmódra. A lefolytatott vizsgálatok alapján a panaszok alaptalannak bizonyultak. 2006 júniusában elfogadták a büntetőjogi szankciók végrehajtásáról szóló törvényt, amely differenciált fogvatartási rendszerekről rendelkezik a börtönökben (maximális biztonság, zárt intézmény, félig nyitott és nyitott intézmény). A törvény megkönnyíti a börtönkörülmények javítását is, és megerősíti a bírák kiszabott ítéletek feletti felügyeletét.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Továbbra is léteznek olyan jelentések, melyek szerint a büntetésvégrehajtók és a börtönszemélyzet foglyokat bántalmaznak, beleértve az erőszak túlzott alkalmazását. Továbbra is ritka e panaszok bírói felülvizsgálata és május óta nem szankcionáltak újabb esetet. Folytatni kell az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy az előzetes letartóztatásban lév ő személyeket a rendőrállomások alagsoraiból megfelelőbb helyekre szállítsák.

Gyermekvédelem

A gyermekvédelem terén további fejlődést ért el az ország. A hatóságok folytatják a gyermekek jogairól és örökbefogadásáról szóló 2005. évi jogszabályok végrehajtását. Ezzel Románia jogszabályai összhangba kerültek a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel és a tagállamokkal. Az intézetben nevelkedő gyermekek száma tovább csökkent. A fennmaradó intézetekben jelentősen javultak az életkörülmények, és most összességében jónak mondhatók. Sok gyermek visszakerült saját családjába, vagy képzett nevelőszülőkhöz. Ezenfelül körültekintően kell végrehajtani a cselekvési tervet, amely

segíteni kívánja az anyákat abban, hogy azok ne hagyják el újszülött gyermekeiket. Ami a fogyatékossággal élő gyermekeket illeti, a román hatóságok munkacsoportot hoztak létre, amely a körülmények javítása érdekében alaposan megvizsgálja e gyermekek életkörülményeit a speciális otthonokban, kórházakban és internátusokban.

A szellemi és fizikai fogyatékkal élők ellátása

Az elért haladás korlátozott mértékű. A szellemi fogyatékkal élők ellátása 2006-2009 közötti időszakra vonatkozó reformstratégiájának végrehajtásáról szóló cselekvési tervet 2006 májusában fogadták el. 2006 augusztusában a szellemi fogyatékkal élők ellátása reformjának koordinálására országos pszichiátriai központot hoztak létre. Folytatódott azon szociális munkások felvétele, akik az emberi jogok tiszteletben tartását ellenőrzik a pszichiátriai intézetekben, a még üres álláshelyeket sürgősen fel kell tölteni. A fogyatékkal élők esetében tovább csökkentették az intézmények lakóinak számát. A fogyatékkal élők országos hatósága a közelmúltban pénzügyi forrásokat csoportosított át nem kormányzati szervezetekhez a fogyatékkal élők számára történő szolgáltatásnyújtáshoz. 18 szociális szolgáltatás áll előkészítés alatt, amelyek többek között magukban foglalják a képzést és szakmai integrációt, az átmeneti gondozási központokat és a felügyelettel ellátott lakóhelyeket.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A fogyatékosság tekintetében a fogyatékkal élőknek nyújtott szolgáltatások színvonalának javítása – vagyis a közösségi alapú alternatív szolgáltatások létrehozása, valamint a foglalkoztatáshoz és oktatáshoz való jobb hozzáférés – egyértelmű prioritássá kell váljon. A szellemi fogyatékkal élők ellátása terén ugyan történt néhány lépés a legsürgetőbb kihívások kezelésére, azonban több munkára van szükség egyes pszichiátriai intézetek túlzsúfoltságának megszüntetéséhez, elegendő személyzet és kezelés biztosításához. Annak biztosítása érdekében, hogy a szellemi fogyatékkal élők ellátásának reformja megfelelő módon kerül végrehajtásra, ez a munka egy átfogó megközelítés és folyamatos ellenőrzési erőfeszítés részét kell képezze.

A tulajdonviszonyok helyreállítása

A tulajdoni viszonyok helyreállítása terén további fejlődést ért el az ország. A kárpótlási jogosultság megállapítása és a kárpótlások kifizetésének egyszerűsítése érdekében módosították a jogszabályokat. A kárpótlási igények feldolgozása azonban továbbra is lassú.

Kisebbségvédelem és a kisebbségek integrációja

A kisebbségek védelme terén csupán mérsékelt haladásról számolhatunk be. A parlament még mindig nem zárta le a nemzeti kisebbségek státuszáról szóló, valamint az egyenlőség és diszkriminációmentesség, továbbá multikulturalizmus alapelveit felállító törvénytervezet vitáját. *Ezt a jogalkotási folyamatot szorosan nyomon kell követni.* A 2006 augusztusában elfogadott új országos foglalkoztatási terv célzott intézkedéseket tartalmaz a kisebbségek, köztük a roma kisebbség számára. A diszkrimináció valamennyi formájának megelőzéséről és szankcionálásáról szóló törvényt módosították annak

érdekében, hogy az megfeleljen a megkülönböztetés elleni küzdelem nemzeti tanácsának függetlenségéhez kapcsolódó uniós standardoknak. A romákkal foglalkozó nemzeti ügynökség igazgatási kapacitását a regionális hivatalok felállításával javították. Az ügynökség megkezdte a közösségi fejlesztési projektek végrehajtását, amelyek jelentős mértékben és tartósan járulhatnak hozzá a roma kisebbség helyzetének javításához. Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A végrehajtás lassú. A roma kisebbség társadalmi integrációja továbbra is strukturális problémát jelent. Az általános életkörülmények továbbra sem megfelelőek. A foglalkoztatási intézkedéseket végre kell hajtani, illetve tovább kell fejleszteni azokat. A roma kisebbség támogatására irányuló stratégiákhoz és szakpolitikákhoz – különösen helyi szinten – nem mindig állnak rendelkezésre a megfelelő erőforrások. A román hatóságok még nem minden szinten demonstrálják a romákkal szembeni rasszizmus elleni küzdelemben alkalmazott "zéró tolerancia" politikát.

Továbbra is előfordul a romákkal szembeni intézményi erőszak vagy bántalmazás, mint például a rendőrségi razziák vagy a roma közösségek anélkül történő kényszerkilakoltatása, hogy alternatív szálláshelyet biztosítanának nekik. Általánosságban a roma helyzet és a roma kisebbségre irányuló kormányzati stratégia kevéssé tudatosul, különösen a kényszerkilakoltatást kezdeményező helyi közösségekben. Támogatni kell a helyi hatóságokat a közösségi fejlesztési projektek kidolgozásában, valamint a roma települések legalitása és egyéb problémák megoldásában. A roma kisebbségre irányuló nemzeti stratégia végrehajtásának intézményi kerete még nem kellően hatékony, és inkább csökkenti a romákkal foglalkozó nemzeti ügynökség döntéshozatali kapacitását, valamint a roma lakosság képviselőinek a lényeges területeken történő döntéshozatalban való hatékony részvételét. Románia e téren tett erőfeszítéseit haladéktalanul fokozni, a csatlakozás után pedig folytatni kell.

2.2. A gazdasági kritériumok

Makrogazdasági stabilitás és az alkalmazott politikák összetétele

A 2006. májusi jelentés megerősítette a működő piacgazdaság létezését és a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy megfelelőbb pénzügyi, monetáris és bérezési politikákat fogadtak el. A jelentés óta a következő területeken történt előrelépés: Az általános kormányzati költségvetés 2006 első hat hónapjában a GDP 1,5 %-át kitevő többletet mutatott fel. Az infláció tovább csökkent. A központi bank szigorította a kötelező tartalékra vonatkozó követelményeket és – tekintettel az inflációs nyomásra és kockázatokra – mérsékelten növelte az irányadó kamatlábat. A reálbérek növekedését nagymértékben fedezte a termelékenység-növekedés.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A költségvetési politika jelentősen lazult, amit a 2006-os, eredetileg a GDP 0,5 %-ában kitűzött hiánycél áprilisi 0,9 %-ra, majd júniusi 2,5 %-ra történő módosítása jelez. A tervezett kiadások csaknem a GDP 3,5 %-ával növekedtek, amelyből a GDP 0,4 %-a magasabb közalkalmazotti béreket fedez. Ez a prociklikus politika eltér a Románia által

korábban benyújtott középtávú költségvetési politikától. Nagyobb kockázatot jelent arra nézve, hogy a költségvetési hiány a jövőben meghaladja a GDP 3 %-ában meghatározott referencia-értéket. Az infláció alakulása nem nyújt biztosítékot arra, hogy a 2006-os cél elérésre kerül. A lazább költségvetési politika és a hitelek gyors növekedése rontja a jövő évi inflációs cél elérésének esélyeit.

A kiadások reformja és az adótörvényeknek való jobb megfelelés

A 2006. májusi jelentés arra a következtetésre jutott, hogy folytatni kell a közkiadások reformját és az adótörvények jobb betartását, valamint erősíteni kell az adóbevételeket. A jelentés óta a következő területeken történt előrelépés: a jövedelemadók, valamint a HÉA-bevételek beszedése; az adózási törvények módosítása szélesebbé tette az adóalapot és javította az adókulcsok szerkezetét.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A kiadási politika lazábbá válását nem kísérték a kormányzati kiadások célirányosabbá tételét, valamint a nagy állami beruházási projektek végrehajtásához szükséges kapacitások növelését célzó lépések. A pótlólagos kiadásoknak csupán mintegy fele volt beruházásokhoz kötött. A közszektorbeli bérek, támogatások és a kormányzati áru- és szolgáltatásvásárlás a GDP 1,1 %-ával növekedtek. A nyugdíjreformot még teljes egészében el kell fogadnia a parlamentnek. Az adóbeszedést és az adótörvények jobb betartását tovább kell javítani az államháztartás fenntarthatóságának javítása érdekében.

Privatizáció és ipari szerkezetátalakítás

A 2006. májusi jelentés megerősítette ugyan a működő piacgazdaság létezését, de arra a következtetésre jutott, hogy a strukturális reformok elmélyítéséhez az energia-, bányászati és közlekedési ágazat szerkezetátalakításának folytatására, valamint a privatizációs program végrehajtásának tökéletesítésére van szükség. A jelentés óta bizonyos mértékű haladást ért el az ország. Kismértékben csökkent az állami részesedéssel rendelkező vállalatok száma. A privatizációs ügynökség (AVAS) portfoliójában szereplők közül négy, állami többségi tulajdonú vállalatot privatizáltak vagy számoltak fel. Folytatódott az energiaárak költségek alakulásával összhangban lévő kiigazítása. A bányászati szerkezetátalakítási program keretében folytatódtak a bányabezárások és a foglalkoztatás kiigazítása.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A privatizációs folyamat során elért eredmények elmaradnak a kormányzati célkitűzésekt ől és a folyamat összességében lassan megy végbe a bank-, energia- és védelmi ágazatban. Továbbra is vannak olyan állami tulajdonú vállalatok (Tractorul Brasov ilyen eset például), amelyek a felszámolás helyett folyamatos állami támogatást kapnak. Továbbra sem került megvalósításra öt nagy iparvállalat 2006. március vége előttre tervezett értékesítése. A belső piacon folyó verseny megerősítése érdekében a nemzetközi és hazai termelők gázárai közötti rést szűkíteni kell.

Üzleti környezet

A 2006. májusi jelentés arra a következtetésre jutott, hogy továbbra is újabb fizetési hátralékok halmozódnak fel, valamint hogy a csődre vonatkozó keretrendszer változatlanul hiányosságoktól szenved. A jelentés óta bizonyos mértékű haladást ért el az ország. Az adóhátralékok teljes összege csökkent és az új hátralékok lassabban halmozódnak fel. A nagy adótartozással rendelkezőknek egyre nagyobb mértékben kellett csőddel vagy kényszervégrehajtással szembenézniük. Az energiaágazatban kismértékben javult a számlabehajtások aránya. Nagyszámú új fizetésképtelenségi esetet vettek nyilvántartásba, a megoldott ügyek száma nőtt, és több ügyet oldottak meg gyorsan. A nagy adótartozással rendelkezőknek egyre nagyobb mértékben kellett csőddel vagy kényszervégrehajtással szembenézniük. Az energiaágazatban kismértékben nőtt a számlabehajtások aránya.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Továbbra is jelentős az adóhátralékok teljes és új összege, különösen az állami tulajdonú vállalatoknál felhalmozott hátralékoké. Azon határozatával, mellyel meggyőző szerkezetátalakítási intézkedések benyújtása nélkül eltörölte az egyik fő energiaszolgáltatónak a GDP 1 %-át meghaladó adósságait, a kormány visszatért a nagy adósságok eltörlésére vonatkozó gyakorlatához. Továbbra is tömeges a nem-fizetés az energiaágazatban. Annak érdekében, hogy valamennyi vállalkozásnak azonos feltételeket teremtsenek, erősíteni kell a pénzügyi fegyelmet, és a jogrendszer működésében is további haladásra van szükség.

2.3. A *közösségi vívmányok* kritériumai

Ez a szakasz a *közösségi vívmányok* azon területén elért fejlődést értékeli, amelyre 2006 májusában megnövelt erőfeszítéseket írtak elő; e két kategória az alábbi:

– Először azok a területek, amelyeken jelentős haladást értek el, és amelyek esetében (változatlan tempót feltételezve) Románia tervszerűen teljesíteni tudja a felkészülést.

– Másodszor pedig azok a területek, amelyek esetében további javításra van szükség, és ahol Romániának folytatnia kell a felkészülést.

2.3.1. Azon területek, amelyeken tervszerűen zajlik a felkészülés

1. fejezet: Az áruk szabad mozgása

Haladást értek el a **horizontális és eljárási intézkedésekben**, különösen az akkreditációs ágazat igazgatási kapacitásait illetően. Javult a román akkreditációs szervezet státusza, növelték a személyzet létszámát, képzéseket végeztek és dokumentációt készítettek elő vagy véglegesítettek annak érdekében, hogy visszanyerjék az Európai Akkreditálási Együttműködésről szóló többoldalú megállapodás aláírójának státuszát a min őségirányítási rendszerek és termékhitelesítési szervezetek terén. Összességében Románia kielégítő haladást ért el az áruk szabad mozgásának fent említett területén.

2. fejezet: A személyek szabad mozgása

Románia számottevő haladást ért el az **uniós polgárok jogairól** szóló, a polgárok és családtagjaik tagállamok területén való szabad mozgását és letelepedését lehetővé tévő *közösségi vívmányok* átültetését célzó jogszabályok parlament általi elfogadásával, valamint a jogszabályok annak biztosítása érdekében történő módosításával, hogy a nem román uniós polgárok az oktatáshoz való hozzáférés és az oktatási díjak tekintetében a román állampolgárokkal azonos elbánásban részesüljenek. A **szavazati jogokra** vonatkozó *közösségi vívmányok* még nem kerültek átültetésre. Romániának a hátralévő hónapokban folytatnia kell e területen a felkészülést.

3. fejezet: A szolgáltatásnyújtás szabadsága

Kedvező haladást értek el a **letelepedési jog**, valamint **a szolgáltatásnyújtás szabadsága** terén fennálló korlátok azonosításában, továbbá az EK-Szerződéssel össze nem egyeztethető tényezők eltávolításában. Romániában jelenleg olyan jogi keret működik, amely átmeneti jelleggel további engedélyek beszerzésének szükségessége nélkül teszi lehetővé az Európai Közösségek és az Európai Gazdasági Térség tagjai számára a szolgáltatásnyújtást.

6. fejezet: Versenypolitika

Románia az **állami támogatásokra** vonatkozó jogszabályok végrehajtásában további haladást ért el. A versenyjogi tanács állami támogatási intézkedésekre vonatkozó értékeléseinek minősége és függetlensége továbbra is kielégítő, akárcsak az általa készített elemzések. Románia olyannyira meg tudta erősíteni a fegyelmet az állami támogatás terén, hogy annak eredményeként az állami hatóságok és vállalatok most már tisztában vannak saját jogaikkal és kötelességeikkel, bár az állami támogatást nyújtók (különösen a Pénzügyminisztérium) magatartását javítani kell. Erre szolgáltat példát az országos lottózónak adómentesség formájában nyújtott állami támogatás. További erőfeszítéseket kell tenni azon főbb vállalatok javára hozott támogatási intézkedések értékelésére, amelyek szerkezetátalakítást igényelnek.

Az acéliparnak nyújtott állami támogatást illetően a román hatóságok továbbra is szorosan együttműködnek a nemzeti acélipari szerkezetátalakítási program végrehajtásával foglalkozó bizottsággal. Románia továbbra is tiszteletben tartotta arra vonatkozó kötelezettségvállalásait, hogy nem engedélyez támogatást a nemzeti szerkezetátalakítási programban résztvevő acélipari üzemeknek.

További erőfeszítésekre van azonban szükség annak biztosításához, hogy az acélipari vállalatok a szerkezetátalakítási időszak végére ismét hosszútávon életképessé váljanak. A nemzeti szerkezetátalakítási programban nem szereplő acélipari vállalatoknak nyújtott szerkezetátalakítási támogatásokat beszedték.

7. fejezet: Mezőgazdaság

A legtöbb területen történt előrelépés. A **közös piaci szervezetek** legtöbbjének igazgatási kapacitását (személyzet felvétele és azt követő képzés) megerősítették. Számos eljárási útmutatót állítottak össze vagy véglegesítettek. A konkrét ágazatokban az alábbi, említést

érdemlő főbb előrelépések történtek: 128 gabonaipari intervenciós központ hivatalos jóváhagyása; 288 tejfelvásárló hivatalos jóváhagyása, a tejkvóta-elosztási mechanizmus kormány általi kidolgozása és az országos tartalék létrehozása; a húsiparban befejeződött a hasított testek osztályozása jogi keretének kidolgozása, és a hasított sertések osztályozási rendszere megkezdte működését. A szőlőkataszter jelenlegi felépítése összhangban van az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerrel (IIER).

Az állat-egészségügy terén a **zootechnológiai** fejlesztéssel és szaporítással foglalkozó nemzeti ügynökség megkezdte működését. Ami a **belső piac állat-egészségügyi ellen őrzési rendszerét** illeti, felállították az állatok azonosítására és mozgásuk nyilvántartására szolgáló rendszert. A szarvasmarhák azonosítását és nyilvántartását szolgáló adatbázis m űködőképes. Az adatbázis kezelését azonban jelentős mértékben javítani kell, ami szükségessé teszi az állat-egészségügyi hatóságok igazgatási kapacitásának megerősítését. A nyolc állat-egészségügyi határállomás építési munkálatai megfelelő ütemben haladnak. A személyzet képzése folyik. A román ütemterv szerint 2006 októberére valamennyi állat-egészségügyi határállomásnak működőképesnek kell lennie.

8. fejezet: Halászat

Románia egy, a strukturális alapok kezelését tisztázó sürgősségi kormányrendelet elfogadásával számottevő haladást ért el a **halászat** fejezetben. A halászati források irányításával foglalkozó nemzeti vállalat az uniós források végrehajtása során ezt követ ően már nem minősül közvetítő szervnek. Jól halad a nemzeti stratégiai program és az operatív program előkészítése. A Halászattal és Akvakultúrával foglalkozó nemzeti ügynökség teljes igazgatási kapacitását megerősítették.

10. fejezet: Adózás

A **közvetlen adók** területén Románia túlnyomórészt lezárta a tőkeemelésre kirótt közvetett adókra, az összefonódásra, az anya- és leányvállalatokra, a kamatokra és jogdíjakra, valamint a megtakarításokra vonatkozó irányelvek nemzeti jogba történő átültetését. A csatlakozás előtt azonban még számos korrekcióra van szükség. Az adótörvény az igazgatási együttműködés és kölcsönös segítségnyújtás területén is lezárta az összehangolást. Románia valamennyi országhatárán felszámolta a vámmentes üzleteket. Feltéve, hogy valamennyi módosítás elfogadásra kerül, Románia e területen készen áll a csatlakozásra.

Haladást értek el a **közvetett adók** tekintetében is. Az új adótörvény valamennyi harmonizált termékkategória Közösségen belüli mozgására vonatkozó rendelkezések és az energia-irányelv átültetésével e területen is lezárta az összehangolást. Románia alkalmazza az energiatermékekre (kivéve az ólmozott benzint és a nehéz fűtőolajat), az alkoholtartalmú italokra, valamint a dohánytermékekre meghatározott minimális adókulcsot, és bevezette a csökkentett jövedéki adókulcsot (50 %) a kis gyümölcstermesztők saját fogyasztása esetében. A HÉA terén a 2007. január 1-jén életbe lépő új adótörvény megszünteti a *közösségi vívmányoktól* való, még fennálló eltéréseket és bevezeti a Közösségen belüli szabályozást. Ugyanakkor az adótörvény az EK-Szerz ődéssel és az Európai Bíróság joggyakorlatával nem összeegyeztethető gépjármű-adóról

szóló jogszabályt is bevezet.

18. fejezet: Oktatás és képzés

Ami a **közösségi programokat** illeti, határozat született arról, hogy a jövőbeni "Tevékeny ifjúság" és az "Egész életen át tartó tanulás" programok irányítását közös nemzeti ügynökséghez delegálják. Ezt megfelelő intézkedéseknek kell követniük, amelyek biztosítják, hogy az összeolvadás kedvező feltételek mellett megy végbe. Az Oktatási és Kutatási Minisztérium, a Nemzeti Ifjúsági Hatóság, valamint a Koordinációért és Felügyeletért Felelős Nemzeti Ügynökség által aláírandó háromoldalú jegyzőkönyvet irányoztak elő, amely biztosítja a források átlátható és korrekt felhasználását.

21. fejezet: Regionális politika

Kedvező haladást értek el az **intézményi struktúrák** (igazgatási kapacitás) tekintetében. Románia nagymértékben teljesítette a felvételi és képzési terveket. Megkezdődött a hatáskörök igazgatási hatóságoktól köztes szervekhez történő hivatalos átruházása. Hoztak néhány intézkedést a koordinálási eljárásokra vonatkozóan. A legtöbb ágazatban jól haladnak a projekt-pipeline előkészületek.

Ugyancsak kedvező haladást értek el a **felügyelet és értékelés** terén, mivel az egységes irányítási információs rendszer felállítása az ütemtervnek megfelelően halad. Az értékelési kapacitás tovább fejlődött az értékelést végző egységek létrehozása, az értékelési stratégia tervezetének kidolgozása, a képzés és a tudatosság növelése révén.

Ennek ellenére valamennyi szinten tovább kell erősíteni a kapacitásépítésre irányuló erőfeszítéseket, hogy biztosítani lehessen az uniós forrásoknak a *közösségi vívmányok* tiszteletben tartása melletti maradéktalan felhasználását. Különösen a projektek kiválasztása és végrehajtása igényel kiemelt figyelmet annak biztosítása érdekében, hogy az előcsatlakozással kapcsolatos problémák ne ismétlődjenek meg.

22. fejezet: Környezetvédelem

Kedvező haladás figyelhető meg általánosságban az **igazgatási kapacitás** tekintetében. A személyzet számát bővítették és képzéseket hajtottak végre. Javult a környezetvédelmi igazgatás különböző szintjei közötti hatáskörmegosztás. Tovább kell erősíteni azonban a minisztérium és a Nemzeti Környezetvédelmi Ügynökség regionális és helyi ügynökségek felé játszott tanácsadó szerepét. A minőségi és mennyiségi szempontból megfelelő személyzet biztosítása érdekében a fennmaradó szabad álláshelyeket a csatlakozásig fel kell tölteni és folytatni kell a képzéseket.

A **horizontális jogalkotás** területén a nyilvánosság részvételével és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos jogszabályok összehangolása befejeződött, végrehajtásukat haladéktalanul meg kell kezdeni.

A **hulladékgazdálkodás** terén a jogszabályokat teljes mértékben átültették. Megerősítették az igazgatási kapacitást és különösen a regionális szint jobban felkészült a hulladékra vonatkozó *közösségi vívmányok* végrehajtására. Véglegesítésre kerültek a regionális hulladékgazdálkodási tervek tervezetei. További fontos lépéseket tettek a

hulladéklerakókról, csomagolási hulladékról, valamint az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv átültetésének előkészítésére. Erősítendők azonban a nemzeti szintű iránymutatások és tanácsok.

A **vízminőségre** vonatkozó jogszabályok átültetése befejeződött. A vízminőség felügyeletét a *közösségi vívmányokban* meghatározott paraméterekkel és gyakoriságokkal összhangban dolgozták ki. További fontos végrehajtási intézkedéseket hoztak többek között az ivóvíz gyűjtőterületének meghatározására, valamint a csatornázási rendszerek és a szennyvízkezelés új jegyzékének felállítására. Folytatódtak a vízi infrastruktúrába történő beruházások, és új pénzügyi stratégiát dolgoztak ki.

Az **ipari szennyezés** terén kedvező haladást értek el a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló (IPPC) irányelvben rögzített engedélyezési eljárás alkalmazásában. 2006. augusztus 31-ig a jelenleg 607 engedélyköteles létesítményből 549 nyújtott be engedélyezési kérvényt, ezek közül 272 esetben adták meg az engedélyt. A vízengedélyezési folyamatot összehangolták az IPPC engedélyezési eljárásaival, így már nem áll fenn a késedelmes engedélykiadás veszélye. Mindazonáltal továbbra is fontos, hogy a fennmaradó engedélyeket időben és a minőség romlása nélkül bocsássák ki.

24. fejezet: Bel-és igazságügyi együttműködés

Haladást értek el a **rendőrségi együttműködés és a szervezett bűnözés elleni küzdelem** terén. Több mint 1 000 új alkalmazottat vettek fel a rendőrséghez, akiknek a többségét a közrend védelmében vetik majd be. Új szolgálati autókat vásároltak, amelyek segítségével a rendőrség jobban le tudja fedni a távoli vidéki területeket. A szervezett bűnözés elleni küzdelem kapacitásait is javították pótlólagos IT-felszerelések és szoftverek vásárlásával. A bűnügyi labor új felszerelést kapott DNS-elemzés végzéséhez.

A **kábítószer elleni küzdelem** terén a nemzeti kábítószer-ellenes ügynökség személyzeti szintjét a román célkitűzés több mint 95 %-ára növelték, és országszerte 7 tanácsadó központot újítottak fel. Májustól június 26-ig mintegy 20 kg kábítószert foglaltak le, ezen belül csaknem 2 kg heroint és több mint 1 800 ecstasy-tablettát. Ezen felül több mint 63 kg és 440 liter kábítószer-előállításhoz használt prekurzor vegyi anyagot foglaltak le.

A **polgári- és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés** területén online iránymutatásokat tettek közzé a bírák és ügyészek részére, amelyek leírják a csatlakozás után követendő eljárásokat. Folytatódik Románia európai igazságügyi hálózatokba történő integrációja, az érintett képzési létesítmények pedig megfelelő képzéseket kínálnak e területen.

28. fejezet: Pénzügyi ellenőrzés

Románia átfogó stratégiát fogadott el a nemzetközi standardokkal és az uniós bevált gyakorlattal összhangban lévő **nyilvános belső pénzügyi ellenőrzés** kidolgozására. A *közösségi vívmányokkal* összhangban történő végrehajtása folyamatban van. A megelőző pénzügyi ellenőrzést fokozatosan a vezetői felelősségi kör részévé teszik.

Ami a **strukturális intézkedések kiadásainak ellenőrzését** illeti, az előcsatlakozási ISPA-

források végrehajtásával foglalkozó ügynökségek teljes mértékben működőképesek, így Románia az egész ISPA-rendszerre megkapta a kiterjesztett decentralizált végrehajtási rendszer (EDIS) akkreditációt. Ez is azt bizonyítja, hogy Románia immár kielégítő ellen őrzéssel rendelkezik a strukturális intézkedések kiadásai felett. A PHARE előcsatlakozási források esetében azonban a véglegesített EDIS-audit további intézkedéseket ír elő Romániának ahhoz, hogy év vége előtt megkapja az akkreditációt.

2.3.2. *A további fejlődést igénylő területek*

1. fejezet: Az áruk szabad mozgása

Pozitív fejlődésről számolhatunk be a géntechnológiával módosított organizmusok (GMO) termesztésének, előállításának és értékesítésének ellenőrzésére vonatkozó jogszabályok **régi megközelítése** terén. Románia teljes egészében átültette az élelmiszerbiztonságra vonatkozó jogszabályokat. A géntechnológiával módosított növényi kultúrák nyilvántartási és ellenőrzési rendszerének felállításához szükséges szabályozási keretet kidolgozták, és annak részeként a csatlakozástól kezdve tilos a géntechnológiával módosított szója termesztése.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A jogi keret végrehajtását jelentős mértékben javítani kell. Különösen egy egyértelműen meghatározott ellenőrzési rendszer előkészületeit kell felgyorsítani annak biztosítása érdekében, hogy a géntechnológiával módosított szójabab teljes 2006-os termését az EK-követelményeknek megfelelően nyilvántartásba vegyék, a feldolgozó üzemekbe szállítsák, felcímkézzék és nyomon kövessék. Románia még nem tudja biztosítani a mezőgazdasági üzemekben tárolt géntechnológiával módosított szója-vetőmag teljeskörű ellenőrzését, valamint hogy azt a csatlakozás után nem használják termesztésre. Az élelmiszer-, takarmány- és vetőmagbiztonságért felelős laboratóriumok még nem teljes egészében működőképesek. A román hatóságoknak biztosítaniuk kell a 2006. júniusában kidolgozott GMO cselekvési terv hatékony végrehajtását.

3. fejezet: A szolgáltatásnyújtás szabadsága

Románia erőfeszítéseket tett a **bankszektorban** a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó új tőkekövetelmény-szabályok nemzeti jogba történő átültetésére. A jogszabálytervezetek román hatóságok által benyújtott kivonatai azonban továbbra sem teszik lehetővé a Bizottság szolgálatai számára, hogy megbizonyosodjanak róla, Románia szabályszerűen és teljes egészében átültette a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó új tőkekövetelményeket.

Ami a **biztosítási szektort** illeti, a gépjármű-biztosítások terén mind a biztosítással nem rendelkező járművek számának csökkenése, mind az igazgatási kapacitás erősítése tekintetében megnövelt erőfeszítések figyelhetők meg.

A gépjármű-biztosítási irányelvek által előírt intézmények már működőképesek. A közlekedési balesetek áldozataival foglalkozó alap felelős az információs központ, a garanciaalap és a kártérítési szervezet irányításáért. A közlekedési balesetek áldozataival

foglalkozó alap viszontbiztosítási rendszere kidolgozás alatt áll. Továbbá, a zöldkártya-hivatal pénzügyileg függetlenné vált. Románia számára a fő kihívást továbbra is az Irodák Tanácsának égisze alatt készült többoldalú megállapodás, valamint a kártérítési szervezetek és a garancialapok közötti megállapodás aláírása jelenti annak érdekében, hogy a román járművek a kötelező felelősségbiztosításra (MTPL) irányuló határellen őrzések nélkül közlekedhessenek az EU területén, valamint hogy biztosítva legyen a 4. gépjármű-biztosítási irányelv teljes mértékű alkalmazása. Következésképpen fennáll annak a veszélye, hogy a román járművek határon történő MTPL-ellenőrzése kötelező lesz a csatlakozás után is, és a közúti balesetek áldozatainak kártérítését az irányelv 6. cikkének megfelelően a kártérítési szervezetek nem, vagy csak részben fogják biztosítani.

4. fejezet: A tőke szabad mozgása

A **pénzmosás** elleni küzdelem területén történt némi haladás. A pénzmosás megelőzéséért és a pénzmosás elleni küzdelemért felelős nemzeti hivatal rendeleteket bocsátott ki a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzéséhez, valamint az ezek elleni küzdelemhez, az ügyfelek személyazonosságának megállapítására vonatkozó standardokhoz, valamint a meglévő felügyeleti hatóságok felügyelete alá nem tartozó, nem pénzügyi jelentéskészítő vállalkozások belső ellenőrzéséhez kapcsolódó hiányosságok megszüntetésére.

Mindazonáltal a jogi keretrendszer végrehajtása kielégítőbb szintjének eléréséhez további erőfeszítésekre van szükség, különösen a pénzügyi szektoron kívüli jelentéskészítő vállalkozások tudatossága, valamint e jelentéskészítő vállalkozások felügyelete tekintetében. A pénzmosás megelőzéséért és ellenőrzéséért felelős nemzeti hivatalban továbbra is szükség van pótlólagos személyzetre – különösen pénzügyi elemzőkre – a nemzeti hivatal működési kapacitásának növeléséhez. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályok végrehajtásának javításához valamennyi bűnüldözési szerv, a pénzügyi nyomozó egység és a bírósági rendszer részéről erőfeszítésekre van szükség.

5. fejezet: Társasági jog

Miközben Románia általános fejlődést ért el a **szellemi és ipari tulajdonjogok védelme** terén, a szerzői jogok esetében változatlanul további erőfeszítésekre van szükség. Bejelentés érkezett biotechnológiai találmányokra vonatkozó végrehajtási intézkedésekről. Folyamatban vannak a kiegészítő oltalmi tanúsítvány iránti kérvények feldolgozásához szükséges infrastruktúra kialakításának előkészületei. Ezenfelül a román hatóságok tisztázták a közös jogkezelő szervezetek szerepét. Ami a végrehajtást illeti, a román hatóságok fokozták a szellemi tulajdonjogokhoz kapcsolódó bűnügyek csökkentésére, valamint az intézmények közötti és a magánszektorral való együttműködésre irányuló er őfeszítéseiket. A szerzői jogi törvény azonban még nincs teljesen összhangban a *közösségi vívmányokkal*, mivel bizonyos TV-csatornák továbbra is mentesülnek a jogdíjfizetési kötelezettség alól, és a szomszédos jogokhoz kapcsolódó díjfizetés általában meglehet ősen korlátozott.

7. fejezet: Mezőgazdaság

A kifizetési és intervenciós ügynökség átvette a **kereskedelmi mechanizmusok** iránti felelősséget, továbbá az ügynökség és az országos vámhivatal intézményközi együttm űködési jegyzőkönyvet írt alá az import- és exportengedélyek kezeléséről. A Nemzeti Közegészségügyi, Állategészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Hatósággal való együttm űködés javult. Eljárási útmutatókat állítottak össze. A kereskedelmi mechanizmusok terén azonban még nem áll rendelkezésre a szükséges jogszabály. Fennáll annak a veszélye, hogy a csatlakozáskor e terület érintett személyzete nem lesz teljesen működőképes.

Nem tudunk fejlődésről beszámolni a **minőségpolitika** területén, ahol a felügyeleti szerveket tovább kell erősíteni. Bár a **takarmányozás** ellenőrzési rendszere bevezetésre került, végrehajtása még nem kielégítő. A **közegészségügy állategészségügyi vonzatai** terén kiemelt figyelmet kell fordítani a nem EU-konform nyers tej kezelésének csatlakozásig történő befejezésére. Ami az **élő állatok és állati termékek kereskedelmét, valamint az állatbetegségek elleni védekezést** illeti, Románia átfogó tervet nyújtott be a klasszikus sertéspestis felügyeletére, ellenőrzésére és megszüntetésére vonatkozóan. Az állategészségügyi hatóságok általános felügyeleti és ellenőrzési kapacitását azonban jelent ős mértékben erősíteni kell.

10. fejezet: Adózás

Az **igazgatási kapacitás** területén történt némi haladás. Számos, az adóbeszedési ráta javítását célzó (jogalkotási és operatív) intézkedés van folyamatban. Miközben az adóbeszedési ráta továbbra is alacsony, nagyobb mértékű növekedést mutat, mint ami a ciklikus feltételekkel megmagyarázható.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A nemzeti adóigazgatási ügynökség operatív kapacitásának – bár lassú ütemű növekvés megfigyelhető – továbbra is jelentős mértékben javulnia kell. Adóbeszedési és ellenőrzési kapacitása továbbra is gyenge, és míg a GDP százalékában kifejezett adóbeszedési ráta kismértékben javult, a legutóbbi intézkedések hatása vegyes. A HÉA-beszedés növekedésének nagy része például az importok magasabb beszedési rátájának tudható be.

Ha Románia be kívánja fejezni a csatlakozásra való felkészülést e téren, adóigazgatási kapacitásának javítása érdekében fenn kell tartania és tovább kell fokoznia az adótörvények betartásának és az adóbeszedés megfelelő szintjének biztosítására irányuló erőfeszítéseit.

13. fejezet: Szociálpolitika és foglalkoztatás

A jogalkotás vonalán elértek némi haladást, különösen ami a **munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet** illeti. A **munkajog**, valamint **a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód** terén azonban gyorsan be kell fejezni a jogi összehangolást. Kiemelt figyelmet kell szentelni az átültetés befejezésének a **közegészségügy** terén, mint például a fertőző betegségek, a dohánytermékek reklámozása, valamint a vér és szövetek esetében. Fenn kell tartani a jogszabályok teljes végrehajtására irányuló erőfeszítéseket, és e területeken tovább kell növelni az igazgatási kapacitást.

Bár a Gazdasági és Szociális Tanács reprezentativitása tagjai számának növelésével javult, folytatni kell a **társadalmi párbeszéd** általános javítására irányuló erőfeszítéseket, különösen a gyenge kétoldalú párbeszéd támogatása, a képviseleti feltételek tisztázása, valamint a szociális partner-szervezetek töredezettségéhez és elégtelen kapacitásához kapcsolódó nyitott kérdések megoldása érdekében. További erőfeszítések szükségesek a lakosság egészségi állapotának, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz és az orvosi ellátáshoz való hozzáférésének javítása érdekében, különösen regionális szinten, valamint a szegényebb társadalmi-gazdasági csoportok és kisebbségek körében.

Bár számottevő haladást értek el az **Európai Szociális Alapra** való felkészülésben, azt fel kell gyorsítani, elsősorban az igazgatási kapacitások és a pipeline projekt-előkészületek növelésével.

A **társadalmi integráció** területén folytatni kell a sérülékeny csoportok, mint például a romák helyzetének javítását célzó erőfeszítéseket, és támogatni kell a teljes társadalomi integrációjukat.

15. fejezet: Iparpolitika

A **privatizáció és a szerkezetátalakítás** tekintetében korlátozott haladás történt. Romániának a hátralévő hónapokban folytatnia kell e területen a felkészülést. *(Lásd a gazdaságról szóló fejezetet is)*

20. fejezet: Kultúra és audiovizuális politika

Az **audiovizuális politika** terén a nemrégiben elfogadott filmgyártási törvény nem biztosítja a nemzetiségi alapon történő megkülönböztetés tilalmának hatékony alkalmazását. Gyors intézkedésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a filmgyártási törvénybe a csatlakozás előtt valóban beépítésre kerüljön a nemzetiségi alapon történő megkülönböztetés tilalmának alapelve, ami által ez a jogszabály teljes összhangba kerül a *közösségi vívmányokkal*. Romániának a hátralévő hónapokban folytatnia kell e területen a felkészülést.

21. fejezet: Regionális politika

A **pénzgazdálkodás és ellenőrzés** területén folyamatban van a kifizetési és engedélyezési folyamatok meghatározása.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Az eljárásokat az engedélyező ügynökség irányítása alatt meg kell vizsgálni. A társfinanszírozási mechanizmusokat továbbra is ésszerűsíteni kell az operatív programokon belül annak érdekében, hogy tisztázni lehessen a végső kedvezményezettek terheit. Románia még nem kezdte meg a közbeszerzések már kidolgozott előzetes ellenőrzési rendszerének alkalmazását. Továbbra is ki kell elégíteni a szakirányú képzések (pénzgazdálkodás, közbeszerzés, projektértékelés, stb.) iránti igényt.

22. fejezet: Környezetvédelem

Ami a **természetvédelmet** illeti, a Natura 2000 hálózatra való felkészülést fokozták. Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak. Nagy kihívást jelent a Natura 2000 területek nemzeti listájának összeállítására, valamint a nyilvános konzultációs eljárás végrehajtására rendelkezésre álló szoros határidő. Haladéktalanul létre kell hozni az e folyamat kezeléséhez szükséges elegendő igazgatási kapacitást.

24. fejezet: Bel- és igazságügy

Ami a **schengeni *vívmányokat* és az EU jövőbeli külső határainak kezelését** illeti, bizonyos mértékű haladást értek el. A schengeni cselekvési terv 2006 májusában került aktualizálásra és továbbra is terv szerint kell végrehajtani. Júniusban a román határőrség az EU jövőbeli külső határain valamennyi posztot feltöltötte a szükséges személyzettel. Ugyancsak júniusban a kormány elfogadta a Románia nemzeti schengeni információs rendszerének végrehajtására vonatkozó tervet. Tendert írtak ki a fekete-tengeri radar felügyeleti rendszerre, valamint az integrált határkezelési rendszerben használandó mobil kommunikációs rendszer egyes részeire. Augusztusban Románia megállapodást írt alá Bulgáriával az államhatárok szabályozásáról, amely a határellenőrzési kérdésekben történő együttműködést és a kölcsönös segítségnyújtást foglalja magában.

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

Továbbra is nagy fenyegetést jelent a román határokon az emberkereskedelem, az illegális bevándorlás és a csempészet. Folyamatos erőfeszítések szükségesek annak biztosítására, hogy az integrált határellenőrzési rendszer az előírtaknak megfelelően 2009-re működésbe lépjen. Valamennyi újonnan felvett határőrt képzésben kell részesíteni annak biztosítása érdekében, hogy a határon magas szintű ellenőrzést végezzenek, a határőrségen belül pedig további munkaerőfelvételre van szükség.

Ami a **pénzmosás elleni küzdelem** végrehajtását illeti, bizonyos kérdések továbbra is rendezésre várnak (*lásd a 4. fejezetet*).

A **csalás és korrupció elleni küzdelem** területén hét további vádemelésre került sor magas szintű korrupciós ügyben (lásd a politikai kritériumokat).

Bizonyos aggodalmak azonban továbbra is fennmaradtak.

A határokon egyes kulcsfontosságú nyelveken (nevezetesen törökül) hiányoznak a világos információk, és a teherautósofőrökre kivetett büntetések jogi alapja nem mindig egyértelm ű, így a ténylegesen kiszabott összeg a gyakorlatban jelentős mértékben változhat. B űnügyi perek, valamint a bűnösökre kiszabott ítéletek és visszatartó erejű ítéletek segítségével kell biztosítani a korrupció elleni küzdelem folytonosságát.

28. fejezet: Pénzügyi ellenőrzés

E fejezet alábbi területein bizonyos aggodalmak továbbra is fennmaradtak:

Románia **nyilvános belső pénzügyi ellenőrzési** stratégiája végrehajtásának biztosításához további erőfeszítésekre van szükség. A **külső ellenőrzések** terén továbbra is elfogadásra vár a Számvevőszékről szóló, a 2003. októberi alkotmánymódosításokkal összhangban lévő (és a Számvevőszék pénzügyi függetlenségét kifejezetten rögzítő) alaptörvény. Legfelsőbb ellenőrzési intézményként a Számvevőszék további megerősítésre szorul annak biztosítása érdekében, hogy az intézmény struktúrája, vezetése és tevékenysége politikai befolyástól mentes legyen. A jelenlegi helyzet nem biztosítja, hogy a Számvevőszék teljesen függetlenül, semlegesen és a legmagasabb szakmai standardoknak megfelelően tudja betölteni ellenőrzési funkcióit.

3. A *közösségi vívmányok* lefordítása román nyelvre

Romániának még a *közösségi vívmányok* mintegy 8 %-át (körülbelül 7 000 oldalt) kell lefordítania és mintegy 12 %-át (körülbelül 11 500 oldalt) kell lektorálnia. Figyelembe véve az előállítás más szakaszaiban tapasztalható helyzetet (a szövegek javítása, korrektúra és az intézmény jogi lektorai általi véglegesítés), ez azt jelenti, hogy a teljes oldalszámnak (azaz körülbelül 44 000 oldalnak) mintegy 47 %-a nem készült még el a Hivatalos Lap különkiadásához, amelyet a csatlakozás napjától kell közzétenni.

A másodlagos jogalkotás jogbiztonságának biztosítása érdekében kiemelt fontossággal bír, hogy a közösségi vívmányok a csatlakozást megelőzően teljes egészében le legyenek fordítva és lektorálva. A Bizottság felkérte Romániát e cél elérésére irányuló erőfeszítéseinek fokozására.